Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 110 (2112) ♦ П'ятниця, 18 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

Співробітництво без частоколу умов і вимог

Уже першого дня роботи економічного форуму в Санкт-Петербурзі на його першому пленарному засіданні виступив Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Таку увагу до України Олександр Миколайович оцінив як визнання зростаючої ролі нашої держави в економічних процесах, що відбуваються на просторах СНД, її нової ролі в умовах здорових сил наших країн з розвитку інтеграційних процесів в економіці.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

18 червня

✔ *1939 р. У Каневі відкрито Меморіальний музей Тараса Шевченка та пам'ятник на могилі поета.*

✔ *1992 р. Відбулася ювілейна наукова сесія АН України, присвячена 175-річчю від дня народження М. Костомарова.*

✔ *1993 р. Створено історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» в місті Батурині.*

Парламентська хроніка

За червневою спекою — вивид голоду і соціальних збурень

Ранкове та денне засідання 17 червня

Під час розминки народний депутат Володимир Плютинський ударив на сполох: на полях від небаченої спеки вигорає те, що не довимерзло взимку. Чому це так? «Такої байдужості влади до життєвих проблем села Україна ще не знала», — заявив В. Плютинський, який понад 50 років життя віддав роботі в АПК. Якщо не вжити термінових заходів уже сьогодні-завтра, то Україні реально загрожує катастрофічний неврожай і як наслідок — голод. Екстремальна ситуація вимагає, щоб Верховна Рада негайно заслухала звіт віце-прем'єра з питань АПК, наголосив В. Плютинський.

(Закінчення на 2-й стор.).

Лист на першу сторінку

Навіщо було обіцяти?

Під час перебування в Почаєві Валерій Пустовойтенко мав коротку зустріч з мешканцями нашого містечка. Моїй дружині, вчительці місцевої школи, пощастило поспілкуватися з ним і навіть передати листа про проблеми школи. Валерій Павлович запевнив, що заборгованість за 1996 рік буде негайно погашена. Було це в лютому, але й досі ніде навіть не згадується про обіцяне...

О. БІЛОРУС.

Почаїв
Тернопільської області.

Врожай-99

Засіки готові, черга — за зерном

Новий елеватор, розрахований на 20 тисяч тонн зерна, збудовано у Волноваському районі Донецької області. Він постав спільною справою АТЗТ «Екопрод» і американських партнерів фірми, які вклали два мільйони доларів. Спорудження об'єкта, оснащеного найсучаснішим обладнанням, велося силами вітчизняних будівельників. Елеватор виявився першим інвестиційним проектом, реалізованим у рамках Закону «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області». Це означає, що протягом кількох років підприємство користуватиметься пільгами з оподаткування.

У номер

До Києва приїхав держсекретар Великої Британії у справах оборони Дж. Робертсон

В Україні з офіційним візитом перебуває державний секретар Великої Британії у справах оборони Джордж Робертсон. Плановано, що Дж. Робертсон проведе у Києві переговори з питань Косово, двосторонніх україно-британських відносин і програми воєнного співробітництва між двома країнами.

Британський держсекретар зустрінеться з міністрами оборони та закордонних справ Олександром Кузьмуком і Борисом Тарасюком та секретарем Ради національної безпеки і оборони України Володимиром Горбуліним.

Компромісу не досягли

Безрезультатно завершився черговий, 5-й раунд переговорів з узгодження договору про режим держкордону та угоди про делімітацію континентального шельфу й виключної економічної зони України і Румунії у Чорному морі. Як свідчать заяви керівників делегацій, сторонам не вдалося досягти бодай проміжних компромісів. Відведений для переговорів час завершується за півроку, і в разі їх провалу держави мають звернутися по допомогу до Міжнародного суду ООН. На думку українських експертів, такий перебіг подій вигідний насамперед румунській стороні, яка свідомо затягує процес.

Передплата-99

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ!

Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

42. ВАТ «Виробничо-торгове підприємство фетрових головних уборів «Хуст» (голова правління Іван Луп'як) — чоловічі та жіночі капелюхи.

43. ВАТ «Хустська взуттєва фабрика» (голова правління Микола Волощук) — чоловіче та дитяче взуття.

44. Агроторговельному об'єднанню «Нарцис» (голова правління Василь Голоботовський) — вироби з лози.

45. СП «Хустекс ЛТД» (директор Євген Шерегій) — чоловічі сорочки.

Нагадуємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

19 червня — останній день передплати «ГУ» на друге півріччя у Києві

○ *З потонулого 11 червня за 350 кілометрів від Шрі-Ланки панамського судна вдалося врятувати 11 осіб, серед них 7 українців.*

○ *У Запоріжжі затримано телефонного вимагача, 43-річного громадянина Росії, який вимагав від депутата облради 100 тис. доларів.*

P.S.

У номер

✔ Київ

Поле для взаємодії парламентів — просторе

Голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Туреччина в Україні Альпа Караосманоглу на його прохання, повідомила прес-служба ВР. Під час бесіди обговорено питання розвитку відносин між Верховною Радою та Великими Національними Зборами (парламентом) Туреччини. Наголошувалося на важливості утворення в обох законодавчих органах депутатських груп сприяння міжпарламентській співпраці, обміну досвідом законотворення, законодавчому забезпеченню економічних відносин. Ішлося також про взаємодію українських і турецьких парламентаріїв у міжнародних організаціях, зокрема в парламентських асамблеях Ради Європи та Чорноморського економічного співробітництва.

✔ Київ

Державний статус плюс електрифікація

Народний депутат України академік Михайло Павловський подав на розгляд Верховної Ради проект закону «Про засади функціонування оптового ринку електричної енергії в Україні». Він, зокрема, має врегулювати розмежування функцій власне виробництва, транспортування та постачання електроенергії, повідомляє УНІАН.

Як наголосив М. Павловський, енергогенеруючі енергокомпанії повинні мати право самостійно продавати частину виробленої електроенергії, укладати прямі договори зі споживачами та постачальниками щодо купівлі-продажу, транспортування і постачання енергії. «Принциповим» у проекті його автор назвав поєднання вільного ціноутворення з нормативним регулюванням цін і тарифів.

За словами М. Павловського, Національна комісія з питань регулювання електроенергетики повинна мати статус органу державної влади, здійснювати контрольно-регулятивні функції в галузі й утворюватися на паритетних засадах Президентом і Верховною Радою. За Міненерго проект залишає функції органу державного управління в електроенергетиці.

Як вважає М. Павловський, його варіант має ряд «істотних переваг» над законопроектами, підготовленими Кабінетом Міністрів та групою народних депутатів О. Кучеренком, С. Гавришем та О. Гудимою. За його словами, ідеологія урядового законопроекту «хибує надмірним адмініструванням» і передбачає законодавче закріплення «ручного управління ринком електроенергії», а варіант групи депутатів «несе в собі іншу — відверто ліберальну крайність». За попередніми даними, Верховна Рада має розглянути законопроекти про функціонування оптового ринку електроенергії в Україні ще до завершення роботи третьої сесії.

✔ Сімферополь

Депортовані стають громадянами

Ще рік тому понад 25 тисяч мешканців Криму не мали громадянства, а відтак будь-якого захисту та допомоги.

Уряди України та Республіки Узбекистан домовилися про спрощену процедуру виходу із громадянства Узбекистану та одержання громадянства України для колишніх депортованих та їхніх нащадків. Цією процедурою вже скористалися 23 тисячі осіб.

✔ Фотофакт

Організації «Грінпіс Інтернешнл», Українське товариство стійкого розвитку, Екоклуб-Рівне провели біля німецького посольства акцію протесту проти рішення «великої сімки» та Росії фінансувати будівництво ядерних реакторів в Україні.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

І знову закордонні валютні рахунки...

Вечірнє засідання 16 червня

Парламентська хроніка

Депутати продовжили обговорення проекту закону про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних організацій за отриманими бюджетними позичками, поданий Президентом України. Народні обранці насамперед відзначили, що указ глави держави і поданий ним законопроект містять низку істотних недоліків. Зокрема, стаття 3 передбачала реструктуризацію заборгованості заготівельних організацій, які використали бюджетний (!) кредит, що видавався для закупівлі продовольчого зерна і сортового насіння не за цільовим призначенням. Як зазначали промовці, в такому разі треба не борги реструктуризувати, а дати доручення компетентним органам, аби ті розслідували, куди пішли бюджетні кошти. Думку більшості в сесійній залі висловив народний депутат Валерій Діброва, який зазначив: «Розгляд подібних питань лише стимулює виробників не повертати кредити з надією, що вони будуть списані».

Отож поданий Президентом законопроект сесія відхилила як неприйнятний. Натомість народні депутати прийняли в першому читанні альтернативний законопроект, яким передбачено допомогти передусім господарствам, що потерпіли від стихійного лиха.

Потім законодавці розглянули в першому читанні зміни й доповнення до Закону «Про Конституційний Суд України». Рішення народних обранців передбачає переведення КС у Харків. Як зазначив доповідач Олександр Єльяшкевич, це потрібно зробити для того, щоб на орган конституційного контролю не могла вплинути жодна гілка влади.

Посилену увагу залу викликало питання щодо проекту постанови про створення тимчасової слідчої комісії для розслідування обставин відкриття за кордоном валютних рахунків, використання та приховування валютної виручки посадовими

особами — громадянами України. Доповідач народний депутат Григорій Омельченко обгрунтував необхідність створення комісії так: брюссельський суд звинуватив колишнього помічника Президента, народного депутата України Олександра Волкова (одного з керівників виборчого штабу Леоніда Кучми) у відмиванні брудних грошей і наклав арешт на рахунки, нерухомість і престижні автомобілі. Однак урядові інстанції України не сприяли наданню допомоги Генеральній прокуратурі. Навпаки, звольнили з передачею клопотання вищого наглядового органу до міністерства юстиції Бельгії.

Сесія погодилася з аргументацією Григорія Омельченка і створила тимчасову комісію.

На вечірньому засіданні розглянуто також низку інших важливих питань.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За червневою спекою — привид голоду і соціальних збурень

Ранкове та денне засідання 17 червня

(Початок на 1-й стор.).

Катастрофа насувається не лише на село. Вичерпано ліміт довготерпіння у шахтарів: пікетувальники заявляють, що вони вже не обмежуватимуться суто економічними вимогами.

Депутат Наталя Вітренко знову зажадала введення в Україні режиму надзвичайного економічного стану. А це означає — запровадження продовольчих карток, мораторій на підвищення цін, вжиття заходів до припинення перекачування коштів у іноземні банки та ряд інших.

З питань порядку денного першим розглянули закон «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» з пропозиціями Президента від 19 травня. Доповідав заступник міністра юстиції Микола Хандурін.

Депутат Олександр Стоян звернув увагу на те, що Президент наклав вето на такі визначальні статті, як право профспілок здійснювати контроль за дотриманням ряду конституційних прав членів профспілок, за розподілом житла, охороною праці та ряд інших.

Долали вето Президента голосуванням у поіменному режимі. Закон прийнято в цілому.

Наступним розглядався проект закону про місцеві податки і збори (президентський варіант). Життєва важливість його прийняття очевидна. Адже у більшості країн світу саме ці податки і збори забезпечують чи не основну масу фінансових надходжень, особливо до місцевих бюджетів. Народний депутат Петро Мельник обстоював альтернативний проект, розроблений очолюваною ним групою. За його словами, цей проект має ряд переваг. Зокрема, він не ляже додатковим тягарем на товаровиробників. Збільшуються суми зборів з реклами, паркування автотранспорту, курортного та деяких інших видів невиробничої діяльності. Завдяки введенню альтернативного проекту, запевняв П. Мельник, суми надходжень до місцевих бюджетів мають відчутно зрости.

Хоча деякі депутати висловлювали обгрунтований сумнів. Під час голосування президентський варіант набрав лише 40 голосів «за», і його відхилено. Проект, внесений групою депутатів, прийнято для повторного першого читання.

Сесія розглянула проект закону про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва. «Незавершенка» нині стала тяжким головним болем для держави. Десятки тисяч об'єктів стоять пустками і руйнуються. Новий закон покликаний сприяти бодай частковому розв'язанню цієї проблеми, бо, як зазначали депутати, мине ще певний час і доведеться... доплачувати, щоб хтось узяв ті об'єкти для доведення їх до практичного завершення. Закон прийнято у першому читанні.

Розглянуто також проект постанови про засади державної політики у галузі прав людини. Концепція документа не викликала жодних заперечень. Його прийнято як постанову Верховної Ради.

Проект про внесення доповнень до закону «Про оподаткування прибутку підприємств» щодо цементної промисловості (внесений Президентом) викликав неоднозначне реагування. У разі прийняття цього закону, підкреслювалося в доповіді, вдасться врятувати галузь, збільшити випуск цементу, підвищити його якість і знизити вартість. У співдоповіді голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Валерій Альошин спростував ці твердження. Сесія так і не дійшла згоди з цього питання.

Іван ДМИТРЕНКО.

Про визнання обраним та реєстрацію Соломатіна Ю. П. народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

УКРАЇНА ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

м. Київ 15 червня 1999 року № 81

ПОСТАНОВА

Верховна Рада України 8 червня 1999 року припинила достроково повноваження народного депутата України Луценка Віталія Івановича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Комуністичної партії України, у зв'язку з його смертю.

Відповідно до частини першої статті 49, частин першої, другої, третьої статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пунктів 17, 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та враховуючи результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, що відбулися 29 березня 1998 року, Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визнати обраним та зареєструвати Соломатіна Юрія Петровича, 1937 року народження, гірничого інженера-геофізика, помічника-консультанта народного депутата України, проживає у м. Києві, члена Комуністичної партії України, народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Комуністичної партії України, внесеного до списку кандидатів у народні депутати України від цієї політичної партії за № 105.

2. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України» та оприлюднити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

«Помилки» дівчат до уваги не брали

Минуле засідання Центрвиборчкому за своїми емоціями нагадувало роздратований вулик. Надії ще п'ятьох громадян України Володимира Губи, Олександра Пухкала, Миколи Гаврилова, Володимира Юрченка та Мар'яна Рокецького — поповнити список уже зареєстрованих 18 претендентів на кандидата у президенти не справдилися.

«Неточності» у протоколах зборів виборців, виявлені «мертві душі», переплутані прізвища та імена учасників зборів, вказані адреси, за якими названі особи не проживають, «помилки» дівчат, які складали протоколи, та багато чого іншого змусило голову Центрвиборчкому Михайла Рябця зробити гіркий висновок: деякі ініціативні групи виборців не усвідомлюють, що організовують збори, де висувається претендент на кандидата в керівники держави. І навіть очевидну фальсифікацію вперто пояснюють «помилками» дівчат.

ЦВК відмовив усім п'ятьом претендентам у реєстрації одностайно. Наприкінці народний депутат Олександр Пухкал, попросивши слово для репліки, виступив із звинуваченням на адресу учасників засідання. Члени ЦВК на чолі з головою встали і вийшли, а журналісти втішили оратора тим, що нагадали народне прислів'я: після бійки кулаками не розмахують.

Анатолій КАРАСЬ.

Співробітництво без частоколу умов і вимог

Нотатки із Санкт-Петербурзького економічного форуму

(Початок на 1-й стор.).

Виступ глави парламенту України Олександра Ткаченка, опублікований у «Голосі України» вчора, став своєрідною віссю, навколо якої ішло обговорення можливостей і пропозицій з економічної інтеграції країн СНД. Але, як зазначив у своєму виступі Голова Ради Федерації Федеральних Зборів Росії Єгор Строєв, «від угод до реалізації їх на практиці ми переходимо надзвичайно повільно. Та нас не чекають на світовому ринкові. Ми втратили те, що мали, і не стали самодостатніми торговими партнерами інших країн. Здаємо свій ринок замість нарощування виробництва конкурентоспроможних товарів».

Щодо України, то реалізація нашого довгострокового економічного договору тільки з Росією передбачає обіг до 30 млрд. доларів на рік. Але сам по собі проект не може втілитися. Для нього потрібно рушійної сили. Наприклад, під час форуму Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко провів тріч з Головою уряду Російської Федерації Сергієм Степашиним. Коментуючи її підсумок, Олександр Ткаченко сказав:

— З Прем'єр-міністром Росії ми обговорили конкретні питання співпраці. Адже в останній декаді червня Сергій Степашин буде в Києві. І я запропонував йому визначити можливі довгострокові програми. Наприклад, нам треба чітко з'ясувати: що Росії потрібно від України і що Україні — від Росії. І які проблеми потребують від парламентів та урядів спільних зусиль. Наприклад, Росії необхідні три мільйони тонн пшениці, а вона виробляє лише півтори. Чи може Україна експортувати в Росію три мільйони тонн пшениці? Так. Ми в себе можемо випускати тисячу-півтори тисячі комбайнів, а треба 12 тисяч на рік. Самостійно ми не впораємося з таким обсягом. А ось з «Ростсільмашем» — так. Вигідно це Україні? Авжеж. Чи вигідно це Росії? Так. Точнісінько так слід розв'язувати питання і про поставки в Україну енергоносіїв. Треба завантажити наші нафтопереробні підприємства. Адже ми маємо потужності для переробки 76 мільйонів тонн нафти, а переробляється 18 мільйонів тонн. Ось де наші економічні інтереси. І ми повинні допомогти собі самі. І Росія має допомогти собі сама шляхом співпраці з Україною. Ця програма з розв'язання глобальних проблем має бути розрахована щонайменше років на десять. Ось це й буде наповнення конкретним змістом нашого великомасштабного українсько-російського договору, підписаного президентами і ратифікованого парламентами наших країн. Я запропонував Степашину приїхати до Києва вже з конкретним пакетом пропозицій. Тоді й наш уряд і парламент зможуть розробити техніко-економічне обгрунтування кожної пропозиції. Тоді буде можливість усе розписати до деталей, створити своєрідну технологічну карту.

Я сказав Степашину, що така конкретика дій — запорука того, що він увійде в історію Росії, як Столипін... І Україна, і Росія від цього тільки виграють.

Крім двосторонніх зустрічей, парламентська делегація України брала участь у засіданнях «круглих столів». Цю можливість відвертого і навіть неформального спілкування українські парламентарії також використали сповна. Глава парламенту України Олександр Ткаченко взяв участь у засіданні «круглого столу» «Росія, СНД у світовій економіці: співпраця і суперництво». Адже Олександр Миколайович вніс пропозицію про розроблення в МПА і прийняття національними парламентами Кодексу чесної конкуренції. І ще. Висловлюючись за розвиток контактів і співпраці на міжнародній арені, Голова Верховної Ради України зазначив: «Ми проти того, щоб співпрацю обгороджувати частоколом умов і вимог».

Утім, цю думку так чи інакше висловлювали в своїх виступах і Голова уряду Росії Сергій Степашин, Прем'єр-міністр Білорусі Сергій Лінг і Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Валерій Павлович, щоправда, повідомив форуму про нашу успішну співпрацю з МВФ — у травні нинішнього року надано кредитний транш. Подякувавши за це розпорядчому директорові МВФ Мішелю Камдессю, який був присутній і вже виступив з доповіддю, Валерій Павлович говорив про можливості пробачити боржникам їхні борги або реструктуризувати їх на довгі роки... Ця думка викликала гомін у залі засідань. Не сподобалася, очевидно, така пропозиція і російському прем'єрові, який напередодні відкриття форуму, як тут казали в кулуарах, «обкатував» Камдессю Невою: Росії потрібні кредити.

Але слід зазначити, що сам пан Камдессю дуже стримано ставиться до думки про те, що вони можуть урятувати Росію. Ось його слова: «Ми не повинні переоцінювати важливість зовнішнього фінансування. МВФ має допомогти Росії допомогти самій собі».

А ще він усім у Росії порадив перечитати... Пушкіна. Він навів слова про Євгенія Онєгіна: «бранил Гомера, Феокрита, зато читал Адама Смита и был глубокий эконом». За контрастом його марнотратний батько не цілком розумів ці принципи і в пошуках легких грошей закладав усе, що дісталося йому в спадок. Мішель Камдессю порівняв цей пушкінський персонаж з «тими багатьма у світі, хто претендує на управління в різних країнах» і порадив їм перечитати Пушкіна. Цей рецепт Мішеля Камдессю підходить і Україні. Адже закладено багато. А платити за боргами нема чим. Ось і струсаємо повітря думками про прощення...

То допоможімо собі самі і разом.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Київ — Санкт-Петербург — Київ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Не втрачаймо шанс

Думки з приводу

***Микола Кириченко**, голова підкомітету з питань співробітництва з країнами СНД Комітету ВР України із закордонних справ і зв'язків з СНД, представник парламенту України в МПА — заступник Генерального секретаря Ради МПА:*

— Вступ українського парламенту до МПА відкрив для нас можливості тіснішого співробітництва у створенні законодавчої бази, за якою країни СНД не почуватимуться у вакуумі. Вони зможуть плідно діяти на благо своїх народів і розвивати при цьому свій потенціал. Це підтвердив і Санкт-Петербурзький економічний форум. Ми не повинні втрачати шанс співробітництва й на міждержавному, й на регіональному рівнях.

***Борис Андресюк**, заступник голови Комітету ВР України з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад:*

— Хоча на Санкт-Петербурзькому форумі й не обговорювалося питання регіонального самоврядування, для регіонів воно має неоціненне значення. Адже саме вони, маючи законодавчу основу у вигляді закону про місцеве самоврядування, можуть і повинні напрацьовувати зв'язки та реалізовувати їх і за точковими програмами, і в цілому на рівні областей. Такі приклади є, і вони ефективні.

Сподіваюся, що парламент України надалі, можливо, вже після президентських виборів, серйозно приступить до чистки законодавства, щоб усунути перепони для взаємовигідного співробітництва країн і СНД, і Євросоюзу, щоб кредити, які ми беремо, працювали на відновлення виробництва, а не розпорошувалися.

***Володимир Черняк**: перший заступник голови Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності й інвестицій:*

— На цьому форумі ми маємо можливість збагатитися знаннями й досвідом створення сприятливого інвестиційного клімату. Хочу акцентувати увагу: йдеться про підтримку реального сектора економіки.

Дуже важливим і перспективним є створення промислово-фінансових груп і транснаціональних компаній. Ідеться про нагромадження капіталу й використання сучасних технологій. Накреслено спільні проекти, у яких братиме участь і Україна. Це літакобудування, сільгоспмашинобудування, суднобудування, енергетика. Йде підготовка до укладання конкретних контрактів між підприємствами та регіонами. І це для нас вигідно.

***Володимир Яценко**, член Комітету ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи:*

— Росія показала, як треба прагнути партнерства. Так, вона все організувала, тому все довкола Росії й крутиться. Таке створюється враження. Але всі, хто хоче співробітництва, переконаний, знайдуть на цьому форумі партнерів.

99 Вибори

Чим ближче, тим більше

Тим, що чимало громадських будівель, а саме: кінотеатри або будинки культури, стають пожеженебезпечними, якщо в них раптом побажає зустрітися з виборцями претендент на кандидата на найвищу державну посаду в Україні, вітчизняні ЗМІ вже не здивуєш. Та й Захід укотре таким повідомленням не насмішити. Що вже поробиш, коли народ з небувалою з часів великого керманича одностайністю бажає бачити своїм незмінним гетьманом лише Леоніда Даниловича, а дивлячись на інших кандидатів, лише з жахом запитує сам себе: а чи не згоримо ми всі разом з ним?! Однак харківська «пожежна команда», мабуть, не без відома головного «вогнеборця», все-таки вирішила внести свою вагому частку в цю архіважливу державну справу і врятувати вже не від полум'я, а від мінної диверсії одну з головних історичних вулиць Харкова, на котрій мали зібратися прибічники опального екс-прем'єр-міністра П. Лазаренка, щоб провести зібрання з висунення його кандидатури на пост глави держави.

Маю зазначити, що авторитет Павла Івановича на Харківщині у зв'язку з відомим скандалом навколо його постаті значно зменшився порівняно з торішнім періодом передвиборних парламентських перегонів. Та все ж кілька сотень харків'ян, які спробували зібратися в центрі міста на відомому Бурсацькому узвозі, зустріли щільні кордони міліції. Причина відома: надійшов сигнал про те, що один з прилеглих будинків заміновано.

Однак представники ініціативної групи в ситуації, що склалася, зробили майже неможливе. Вони всетаки спромоглися в якихось підворіттях провести кілька зборів, на яких зареєстрували, за їхнім твердженням, більш як п'ятсот виборців, що проголосували за світліше майбутнє кумира, котрий перебуває під вартою.

Як і слід було очікувати, закладену міну саперам виявити не вдалося. Однак усі ці надмірні намагання влади обвести натовп навколо пальця якимись жалюгідними оголошеннями про їхню ж безпеку лише посилили цікавість до долі колишнього керівника українського уряду.

Микола КОСИЙ.

Комерція на... підписах

У Запоріжжі є групи людей, які збирають підписи виборців обласного центру, щоб потім продати підписи представникам виборчих штабів котрогось із претендентів на кандидата у Президенти України. Про це на нараді в міськвиконкомі заявив міський голова Запоріжжя Олександр Головко. Нерідко збирачі підписів відрекомендовуються працівниками житлово-експлуатаційних контор та інших організацій (були чутки про так званих «екологів»).

Міський голова категорично застеріг усіх начальників жеків, а також працівників районних відділів міліції, бо в цих установах є паспортні дані мешканців мікрорайонів, що найменший факт участі їх працівників у збиранні підписів на квартирах виборців коштуватиме їм і їхнім підлеглим робочих місць.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Економісти, перечитайте Пушкіна!

Хроніка. Факти. Події

✔ **Анкара**

Оджалан просить його зрозуміти

Лідер Курдської робітничої партії (КРП) Абдуллах Оджалан закликав своїх прихильників «зрозуміти» його. «Моя позиція, — заявив він, маючи на увазі перспективи розв'язання курдської проблеми, —залежатиме від результатів суду». Передану через адвокатів заяву лідера КРП поширило прокурдське агентство ДЕМ. Оджалан також указав своїм захисникам на важливість сказаних ним на суді слів про готовність припинити збройний конфлікт, якщо його буде помилувано.

✔ **Тель-Авів**

Іще раз про туринську плащаницю

Туринська плащаниця, в яку, за поширеною думкою, було загорнуто після розп'яття Ісуса Христоса, справді має єрусалимське походження. Такого висновку, як повідомляє ізраїльська газета «Гаарец», дійшли вчені з Іудейського університету в Єрусалимі після ретельного вивчення хімічного складу зразків тканини, взятих із плащаниці. Результати дослідження показали, що пилок рослин, який зберігся на тканині, та органічні рештки точно відповідають травам, що ростуть на Іудейських пагорбах навколо Святого міста. Зокрема, вчені виявили, що плащаниця зберегла в собі сліди колючої рослини, яка належить до терену і росте тільки в цьому районі Ізраїлю. Саме з неї й було зроблено терновий вінець, в якому Ісуса повели на страту.

✔ **Рига**

Раймонд Паулс — кандидат у президенти

Латвійський парламент приступив учора до виборів президента країни. Гунтіс Улманіс, який обіймав цю посаду шість років, на третій термін балотуватися не має права. Його повноваження закінчуються 7 липня. Наступного дня, 8 липня, буде приведено до присяги нового глави держави. На цей пост п'ять партій висунули своїх кандидатів. За прогнозами депутатів, першою особою країни стане або міністр сполучення Анатолій Горбунов, або композитор, депутат сейму Раймонд Паулс.

✔ **Белград**

Албанським бойовикам з НАТО по дорозі?

Представники НАТО і «Визвольної армії Косово» (ВАК) досягли домовленості про роззброєння бойовиків ВАК. Підписання відповідної угоди очікується в найближчі три дні. Про це заявив у Приштині командувач натовського контингенту в Косово британський генерал Майк Джексон. Водночас, як повідомляють з Брюсселя, НАТО зовсім не збирається роззброювати бойовиків із ВАК. Може йтися лише про їхню «демілітаризацію». До такої словесної еквілібристики вдався офіційний представник НАТО Джеймі Шеа, виправдовуючи фактичну підтримку Заходом озброєних албанських сепаратистів. Ще тиждень тому він запевняв, що натовські миротворці вживуть найсуворіших заходів, якщо бойовики ВАК скористаються виведенням сербських сил для встановлення свого контролю над Косово.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств. Фото АП.

Чорноморські країни: спільні проблеми, спільні рішення

Охорона природи — у розряді потреб

В Ялті відбулося спільне засідання Робочої групи з науки і технологій Чорноморського економічного співробітництва та Ради директорів Міжнародного центру чорноморських досліджень. Українські вчені представили проекти, спрямовані на розв'язання нагальних проблем Чорномор'я. Представники Румунії, Болгарії, Азербайджану, Вірменії, Греції, Грузії, Молдови, Росії та України визначили практичні шляхи інтеграції. Зустріч такого рівня вперше проведено в Україні. І, як зазначив голова спільного засідання заступник міністра України у справах науки і технологій Віктор Свіженко, проблеми країн Чорноморського регіону мають і будуть (є всі підстави) розв'язуватися спільними зусиллями.

Заступник Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим Сергій Велижанський, заступник міністра України у справах науки і технологій Віктор Свіженко, заступник Генерального секретаря Чорноморського економічного співробітництва Євген Борисенко **(зліва направо)**

— Серед найважливіших проблем, що вимагають спільного розв'язання всіма країнами Чорноморського регіону, — екологічна, — визначив пріоритетну лінію «поведінки» професор Євген Борисенко, заступник Генерального секретаря Чорноморського економічного співробітництва.

Ця організація розпочала свою діяльність у 1992 році. Її річний бюджет, що складається з надходжень 11 держав Чорноморського регіону, становить близько мільйона доларів. Саме вчені, вважає професор, мають показати справжній екологічний стан довкілля. Екологія вже не терпить скупості, потрібні істотні фінансові вливання, адже охорона природи стала нині вже потребою.

Чорне море, з тривогою констатували вчені, — одне з найзабрудненіших у Європі. Необхідно об'єднати зусилля Чорноморських країн і тих держав, річки яких впадають у Чорне й Азовське моря. За оцінками фахівців, скорочення (лише на 10%) надходження органічних забруднень і нафтопродуктів у Чорне море дасть йому змогу самоочиститися за десять років (а тут усі види забруднень — хімічне, біологічне, радіаційне).

Як відгукнеться?

За останні двадцять років людство використало палива більше, ніж за всю свою попередню історію. Звісно, природа на це реагує, і реагує адекватно. Чи не тут слід пошукати справжні причини різких погодних коливань та інших природних катаклізмів? У пострадянських країнах, і в Україні зокрема, недостатньо використовуються наявні можливості заощадження палива у промисловій та муніципальній енергетиці. Наприклад, температура продуктів згоряння палива, що викидаються в довкілля, — 120—180 градусів. До речі, у Франції цей показник у 3—4 рази нижчий, що забезпечує економію палива на 8—10% і, відповідно, таке саме зменшення викидів парникових газів в атмосферу. В Україні також і найнижчий коефіцієнт використання енергії: тільки 10—20% її доходить до кінцевого споживача. За інформацією директора Інституту промислової екології Олександра Сігала, розроблені в інституті технології дають змогу наблизити коефіцієнт використання палива на підприємствах України до європейських аналогів і забезпечити конкурентоспроможність нашої продукції принаймні на внутрішньому ринку, а може, й на зовнішньому. Керівник консалтингової служби компанії «Бритиш енерджі» Френк Кронін (Велика Британія) заявив про доцільність здійснення пілотного проекту із запровадження розроблених Інститутом промислової екології технологій скорочення викидів і зменшення тепловтрат.

Головне — підтримати наукові сили

— Майбутнє підтвердить ва[...]вість цієї зустрічі, яка визначить практичні кроки розв'язання проблем Чорноморського регіону, — наголосив Яніс Папаніколау, генеральний директор Міжнародного центру чорноморських досліджень (Афіни).

Головне, переконаний пан Папаніколау, — підтримати наукові сили, а професіоналізм учених забезпечить конкретність, ефективність та практичну спрямованість співробітництва.

Підсумковий висновок спі[...]ного засідання Робочої групи з науки і технологій Чорноморського економічного співробітництва та Ради директорів Міжнародного центру чорноморських досліджень буде представлено на 14-й зустрічі міністрів закордонних справ країн — учасниць Чорноморського економічного співробітництва, яка від[...]деться в Салоніках (Греція) [...] жовтні цього року.

Наталя ВЕРЕТЕННИК.

Боснійська синиця жирніша від косовського журавля

Брати участь у стабілізації обстановки в Косово сьогодні в міжнародних колах вважається гарним тоном. Нехтує цю тему хіба що ледар. У демонстрації «гарних манер» є навіть таке собі змагання на звання найшвидшого, найсильнішого і... наймиролюбнішого.

Війна в Косово, схоже, трансформувалася у військовий парад миротворчих сил. У цьому параді бере участь і Росія. Щоправда, її зону відповідальності ще не визначено, але російські миротворці вже щодуху «стабілізують» ситуацію в аеропорту Приштини. Україна програє Росії у швидкості політичних реакцій і воєнних дислокацій. Як заявив цього тижня заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України Микола Дзюбак, український миротворчий контингент у складі 1400 військовиків готовий десантуватися в Косово. Як сказав Микола Дзюбак, щоб натиснути курок стартового пістолета, необхідне рішення Ради Безпеки ООН, Президента країни і Верховної Ради. Можливо, що доки «добро» від усіх цих інстанцій буде отримано, в Косово наведуть порядок і без нас.

А поки українські миротворці маринуються на старті, їх російські колеги намагаються підтягнути свої сили до Косово найкоротшими повітряними шляхами. Цей шлях із самого початку пролягав через повітряний простір України та Угорщини, країн—членів ООН. Будапешт відмовився ввімкнути зелене світло в блакитному коридорі для транзиту миротворчих російських «стабілізаторів». Україна начебто теж спочатку без ентузіазму сприйняла можливість перельоту сусідів через її територію, але швидко змінила свою позицію на користь прохальників.

Так чи інакше, тими чи тими мир на Балканах буде встановлено. Негласно сфери впливу тут уже давно поділено між міжнародними Стабілізаційними військами. На думку військового аташе України в Боснії та Хорватії полковника Віктора Голоти, західні політики лобіюють тут тільки свої інтереси, нехтуючи інтереси місцевого населення. Німці завжди мріяли мати вплив на хорватів. Американці допомагають ісламу через нафту... Коли замовкнуть гармати, в атаку підуть бізнесмени та підприємці. Розпочнеться новий етап війни, війни економічних інтересів. І з цієї точки зору Україні, мабуть, не варто ловити косовського журавля, логічніше скористатися боснійською синицею. Бо зона відповідальності нашого 240-го ОСБ — це майже 400 квадратних км території Боснії і Герцеговини, тож і зміцнювати свої економічні позиції треба саме тут. Тим паче що український миротворчий контингент створив там позитивний імідж нашій державі.

Світове товариство втілює на Балканах так званий «план Маршалла», вкладаючи в екс-Югославію великі гроші. Протягом трьох років тільки Боснія отримала 5,1 млрд. доларів. Після проведення в Брюсселі донатовської конференції на відбудову Боснії і Герцеговини дали ще 1,52 млрд. доларів. Україна, допомагаючи відновлювати економіку Боснії, прокладає собі шлях у Європу. Щоправда, пробити «ремонтні» роботи на цьому шляху можна було ще з 1992 року. Але будівництво чомусь є тільки в планах. А на практиці, як завжди, у наших будівельників — обідня перерва. В очікуванні «ЦУ» згори недовго і втратити підряд...

Ольга ВАУЛІНА.

Україна готова відбудовувати Югославію. А як бути з Боснією?

Не платити за газ — це красти у себе

Поки не погасимо борги, щороку втрачатимемо 2 мільярди доларів

Підприємства, що входять до НАК «Нафтогаз України», в 1998 році та за 5 місяців цього року перевиконали встановлені Кабінетом Міністрів завдання з видобутку газу, нафти та газового конденсату. За цей само період розвідано нові запаси нафти (560 тис. тонн) та газу (4,930 млрд. куб. м). Газотранспортна система України в 1998 році протранспортувала на експорт 115,5 млрд. куб. м природного газу, за що отримала від Росії 31,5 млрд. куб. м газу. Протягом 5 місяців цього року на експорт протранспортовано 51 млрд. куб. м, що порівняно з таким само періодом минулого року більше на 8 відсотків. Це загалом найбільші за останні роки обсяги протранспортованого газу.

До речі, саме за рахунок транзиту держава на 42 відсотки задовольняє свої потреби в газі.

Проте дуже важливо не зупинятися на досягнутому. Тому за рахунок власних ресурсів компанія розширює газотранспортну систему, зокрема будує газопроводи Джанкой—Феодосія—Керч (234 км), Хуст—Сату-Маре (20 км), другу чергу газопроводу Донецьк—Маріуполь (14,6 км), Яблунівський газопереробний завод в Полтавській області. Споруджуються потужні компресорні станції в Диканьці й Тарутиному. Це дасть можливість збільшити потужність газотранспортної системи на 20 млрд. куб. м на рік.

Головна проблема нафтогазового комплексу

Однак стан справ у галузі міг би бути значно кращим, якби була розв'язана проблема платежів за реалізовані газ та нафту. Фактично нині ця проблема є для нафтогазового комплексу головною, адже станом на 20 травня 1999 року загальна заборгованість споживачів перед підприємствами НАК «Нафтогаз України» за природний газ із врахуванням попередніх років становить близько 17 млрд. гривень. За використаний у 1999 році природний газ споживачі заборгували 3,3 млрд. грн. При цьому споживачі, які використовують газ за фондами облдержадміністрацій, заборгували 1,9 млрд. грн., з яких населення — 718 млн. грн.

Найбільшими боржниками залишаються підприємства комунальної теплоенергетики, які сплатили 13 відсотків вартості використаного газу і тільки 1,3 відсотка —банківськими платежами. Бюджетні організації сплатили лише 28 відсотків використаного газу.

Ще гірша ситуація з розрахунками за природний газ у Запорізькій та Миколаївській областях, в яких згідно з постановами уряду проводиться експеримент. За 5 місяців нинішнього року споживачам облдержадміністрацій цих областей реалізовано близько 900 млн. куб. м газу на суму 165 млн. грн., а оплачено ними лише 15 млн. грн. Але адміністрації цих областей не впливають на структури, які збирають кошти за газ та проводять розрахунки товарними поставками. Як свідчить практика, такі «експерименти» проводять в інтересах окремих комерційних структур, а тому їх потрібно ліквідувати.

Крім того, загальна заборгованість за видобуту підприємствами компанії нафту становить 83 млн. грн.

Зрозуміло, що стан з розрахунками за газ та нафту обмежує нарощування їх видобутку та збільшення ресурсної бази, негативно впливає на технічний стан нафтогазотранспортної системи, значно ускладнює відносини з основними постачальниками газу в Україну — Росією і Туркменистаном через неможливість здійснення вчасних та в повному обсязі розрахунків за отриманий природний газ, борги перед якими становлять, відповідно, 873 та 87,6 млн. дол. США.

Це є причиною й того, що підприємства компанії не в змозі виконати свої зобов'язання перед бюджетом, за що нараховують пеню: в 1998 р. сума пені становила 1,8 млрд. грн. Водночас компанія не має права нараховувати пеню за борги за газ, спожитий бюджетними установами та населенням.

Щодо заходів, передбачених постановами Кабінету Міністрів України, відповідальність за втілення яких покладено на НАК «Нафтогаз України», то компанією реалізується розроблений графік реформування нафтогазового сектору економіки. Підготовлено нормативно-правову базу та здійснено ряд практичних кроків з виконання боргових зобов'язань перед Російською Федерацією. Однак ситуацію в нафтогазовому комплексі, в основному через вкрай низький рівень розрахунків за газ та нафту, кардинально поліпшити не вдалося.

Що потрібно змінити?

Для зміни ситуації вважали б за доцільне відійти від суто адміністративного управління галуззю з боку центральних органів виконавчої влади, замінивши їх ринковими методами.

НАК «Нафтогаз України», як суб'єкт господарювання, повинна будувати свою діяльність на принципах економічної доцільності. Та за короткий час існування компанії органами виконавчої влади ухвалено низку рішень, які не тільки не сприяють подальшому розвитку галузі, а навпаки — ускладнюють її економічний стан. Зокрема, за останні півроку прийнято близько десяти таких рішень, хоча в принципі вони покликані розв'язати певні державні проблеми.

Наприклад, за рішенням уряду компанія має забезпечити підприємства, що виробляють міндобрива, природним газом за ціною 27,8 дол. США за 1000 куб. м з урахуванням транспортних витрат. Реальна вартість цього газу — 50 дол. США. Постанова про компенсацію різниці в ціні вийшла із запізненням на півроку, а збитки компанії на сьогодні становлять 200 млн. грн. Крім цього, Держкомрезерв не заплатив «Укрнафті» 84 млн. грн. за поставлені згідно з цією постановою 417 тис. т нафти.

Компанія ініціювала встановлення граничної ціни на 50-літровий балон скрапленого газу для населення — не більш як 10 гривень. Зробити це пропонувалося за рахунок зменшення валових доходів. Але за цю ініціативу НАК «Нафтогаз України» практично покарано. Збитки підприємств компанії внаслідок реалізації скрапленого газу за ціною 10 грн. за балон віднесено на рахунок прибутку — а це 100 млн. грн. втрат для компанії.

Торік підприємства НАК «Нафтогаз України» забезпечили 85 відсотків сумарного пошуково-розвідувального буріння в Україні, а підприємства Держкомгеології лише 15 відсотків. А з початку нинішнього року підприємства цього комітету взагалі не зробили жодного метра розвідувального буріння за бюджетні кошти. Однак Кабінет Міністрів за поданням Держкомгеології, без врахування думки компанії, постановами від 13 липня 1998 р. № 1078 та від 25 січня 1999 р. № 83 фактично закріпив збереження наявної системи фінансування геологорозвідувальних робіт, яка не дає будь-яких позитивних результатів. Світова практика свідчить, що найбільш інтенсивного розвитку нафтова і газова промисловість сягають там, де ресурсну базу готують самі газонафтовидобувні підприємства, вкладаючи частину власних прибутків у геологорозвідувальні роботи.

«Нафтогаз України» та бюджет

Нарешті настав час перейти від декларацій до реального зменшення податкового тиску. Особливо гострою ця проблема є для нафтогазового комплексу, де податки на 1 гривню валового доходу становлять близько 55 відсотків, тоді як в інших галузях — до 15 відсотків.

Однак у прийнятому державному бюджеті на 1999 рік за рахунок збільшення відрахувань від плати за транзит природного газу і рентної плати за видобуті нафту і газ та встановлення відрахувань від плати за транзит нафти, рівень податків і відрахувань підприємств нафтогазового комплексу знову збільшено порівняно з 1998 р. на 1,1 млрд. гривень. У такий спосіб вилучено значну суму коштів, які потрібно було б спрямувати на збільшення власного видобутку газу та нафти. При цьому під час формування бюджету ціни на природний газ встановлено у національній грошовій одиниці, а відрахування до державного бюджету — у доларах США, що за умови зміни курсу призводить до великих збитків для галузі.

Кабінет Міністрів, справедливо вимагаючи від НАК «Нафтогаз України» розрахуватися з бюджетом, не пред'являє вимог до тих, від кого залежать розрахунки бюджетів усіх рівнів за реалізований природний газ. Адже заборгованість за спожитий природний газ тільки в частині компенсації пільг і субсидій станом на 20 травня цього року становить понад 514 млн. грн. У Київській області борги бюджетної сфери становлять 75% від усієї заборгованості за спожитий природний газ, в Чернівецькій — 73,1%. Це стосується багатьох інших областей. До того ж державним бюджетом на 1999 рік для оплати природного газу для бюджетних установ і організацій за потреби 151,8 млн. грн. фактично передбачено 72,1 млн. грн., або 47,4 відсотка. У місцевих бюджетах за потреби 1 млрд. 262 млн. грн. передбачено лише 383,7 млн. грн., або 30,4 відсотка від потреби. А це означає, що частину газу на суму 877 млн. грн. вже заплановано реалізувати безоплатно.

Тому Мінфіну, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади потрібно терміново переглянути кошториси бюджетних установ, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, з тим, щоб забезпечити фінансування енергоносіїв у повному обсязі. Бо, наприклад, хоча минуло вже 5 місяців з часу прийняття Закону «Про Державний бюджет України на 1999 рік», однак реалізація статті 45 щодо погашення недоїмки підприємств компанії за податками та зборами до держбюджету, яка склалася станом на 1 січня 1999 р., реально може розпочатися лише у червні. А все через те, що відповідні нормативні документи Кабінет Міністрів і Мінфін прийняли тільки у травні. Отже, розв'язання цього питання штучно стримувалося.

Дуже погано розраховується за спожитий газ і промисловість. Цього року підприємства Міненерго не сплатили жодної гривні, хоча спожили природного газу на суму більш як 461 млн. грн. А загальна заборгованість підприємств Міненерго за газ вже становить близько 2,6 млрд. грн.

Тому з метою поліпшення розрахунків підприємств енергетики за природний газ пропонується така схема: енергетичні підприємства у визначений термін проводять розрахунки з підприємствами НАК «Нафтогаз України» грошовими коштами або передачею векселів підприємств-боржників, яким поставляється електроенергія відповідно до переліку згідно з постановою Кабінету Міністрів від 15 квітня 1999 р. № 594. Це дасть можливість забирати продукцію у підприємств-боржників і розраховуватися нею із зовнішніми та внутрішніми постачальниками природного газу.

Зовнішній борг: причини та проблеми

Стан розрахунків за отриманий природний газ від Росії і Туркменистану також є однією із головних проблем, над розв`язанням якої працює компанія. Бо час від часу ця проблема створює не тільки економічні ускладнення між суб'єктами господарювання двох країн, але й напруження у відносинах на міждержавному рівні.

Загальна сума боргу перед російським Газпромом становить 872,6 млн. дол. США. 90 відсотків цього боргу виникло в 1997 — 1998 рр. між ВАТ «Газпром» та АТ «Укргазпром». У 1999 році сума боргу становить 81,6 млн. дол. США. НАК «Нафтогаз України» та уряд України намагаються переламати цю ситуацію та, на жаль, поки що затрачені зусилля не дали відчутних результатів. Складається враження, що російська сторона проводить політику подвійних стандартів. Адже до цього часу в Росії практично відсутній механізм формування цінової політики на українські товари. Крім цього, цінова політика російської сторони унеможливлює розрахунки за отриманий газ, бо робить українські товари неконкурентоспроможними на російському ринку. Та навіть попри це Україна нинішнього року погасила борг в 116,5 млн. дол. США. Триває робота з реструктуризації боргу. Зокрема, для погашення заборгованості за спожитий російський природний газ відпрацьовується схема, згідно з якою пропонується провести погашення заборгованості ВАТ «Газпром» за рахунок відповідної суми заборгованості Зовнішекономбанку СРСР перед українськими підприємствами, які заборгували НАК «Нафтогаз України» за спожиті енергоносії. Білорусь саме у такий спосіб майже повністю ліквідувала свої борги перед Росією.

Потрібно зазначити, що Україна є найбільшим покупцем російського газу серед країн Європи. 19 країн Європи споживають російський газ у кількості 110 — 120 млрд. куб. м на рік, а Україна — 55 — 60 млрд. куб. м. Але ціна газу в Західній Європі без урахування транспортних послуг через територію України вдвічі менша. Україна купує російський газ на кордоні з Росією по 80 дол. США за 1000 куб. м. Тоді як країни Західної Європи по 36 — 37 дол. США (плюс транспортні послуги — 21 дол. США). Отже, ми за рік переплачуємо Росії 2 млрд. дол. США.

Непросто складаються відносини з Туркменистаном щодо поставок газу, оскільки урядові структури Туркменистану, незважаючи на те, що протягом двох років країна не мала ринків збуту газу, пред'являють невигідні для нас умови та необгрунтовані претензії. Зокрема, транзит газу через Узбекистан, Казахстан і Росію туркменська сторона практично переклала на НАК «Нафтогаз України». Тому внаслідок низької якості цього газу ми маємо труднощі з країнами-транзиторами. Зі свого боку НАК робить все для того, щоб не ускладнювати відносини з туркменською стороною. На сьогодні погашено 20 відсотків заборгованості, відпрацьовано всі процедурні питання та узгоджено ціни і графіки поставок продукції в оплату за спожитий природний газ. У червні — на 55 млн. дол. США, в липні — на 38 і в серпні — на 41,6 млн. дол. США.

Та, на жаль, весь тягар розрахунків за газ покладено на НАК «Нафтогаз України». А міністерства, відомства, облдержадміністрації, які створили цей борг, практично не беруть участі в його погашенні, але одній компанії цю проблему не розв'язати.

Не жміть на газ

Одним із ефективних заходів підвищення енергетичної безпеки держави, поліпшення розрахунків за природний газ і всередині держави, і з зовнішніми постачальниками є зменшення його споживання. Статистика свідчить, що протягом останніх років споживання енергоносіїв скорочувалося, але це відбувається не за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій. У 1997 році урядом затверджено програму скорочення споживання газу, якою передбачено в 1998 році зменшити використання газу до 72,6 млрд. куб. м (фактично спожито — 75,2 млрд. куб. м), в 1999 році — 66,7 млрд. куб. м (очікується — 73 млрд. куб. м). У зв'язку з цим Кабмін повинен активніше вимагати від керівників найбільших енергоємних міністерств, відомств, Держкоменергозбереження, окремих облдержадміністрацій обов'язкового виконання вказаної програми. Адже Україна посідає шосте місце у світі за споживанням газу після таких розвинених країн, як США, Англія, Німеччина, третє місце у світі за обсягами імпорту газу (після США і Німеччини) — витрачаючи на це близько 5 млрд. дол. США щорічно. Основною причиною цього є велике споживання первинної енергії на одиницю ВВП. Так, у Європі тонна нафтового еквіваленту (ТНЕ) на 1000 дол. США становить 0,39, у Німеччині — 0,41, в Україні — 2,43, або у 5 — 6 разів більше. І питання збереження первинної енергії у нас практично не вирішується, зокрема з 11 млн. наявних газокористувачів газолічильниками обладнало лише 2 млн.

Інший стратегічний напрям забезпечення України енергоносіями — це створення таких економічних і політичних умов, щоб Росії було вигідно транспортувати нафту і газ саме територією України і не вишукувати інших шляхів. Для цього нам потрібно підтримувати в належному стані нафто- та газотранспортну систему і робити все для того, щоб ми були надійними партнерами.

Ще один напрям — це залучення ВАТ «Газпром» до співпраці. З цією метою, наприклад, створено україно-російсько-турецьке акціонерне товариство «Газтранзит», яке розпочало реалізацію проекту будівництва газопроводу Тальне—Ананьїв—Ізмаїл. Заробляючи більше на транзиті, ми зможемо менше закуповувати газу в Росії, а в майбутньому при збільшенні видобутку власного газу, а також вжиття необхідних заходів щодо скорочення його споживання зможемо повністю забезпечити власні потреби.

Іван ДІЯК,
голова підкомітету з питань газової промисловості Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

Тривога!

Ліс горить!

Залишене без догляду багаття, недбало кинутий непогашений сірник чи недопалок, а то й простий уламок скла найчастіше призводять до непоправного лиха, колосальних матеріальних збитків і, що найприкріше, завдають великої шкоди нашому довкіллю.

31 березня цього року об 11 год. 38 хв. вогонь виникнув відразу в двох лісництвах Станично-Луганського та Слов'яносербського районів, що на Луганщині. За годину дві пожежі злилися в одну, охопивши площу в 90 гектарів. Сильний поривчастий вітер миттю поширив вогонь верхівками дерев. Тому боротися зі стихією було важко. На допомогу лісникам прибули підрозділи державної пожежної охорони міст Луганська, Щастя, Зимогір'я, Слов'яносербська, а також пожежно-сторожової охорони колективних господарств, полк цивільної оборони, курсанти училищ перепідготовки пожежників та міліції, населення. Всього зі стихією боролося більш як 300 осіб особового складу та залучалася 21 одиниця пожежної та спеціальної техніки. Гасіння пожежі тривало дві доби.

Працювали наосліп!

Крім погодних умов (сильного вітру) обстановка ускладнювалася ще й тим, що пожежники працювали наосліп — без карти лісових масивів. До того ж патрульний вертоліт державного лісового господарства виявився на цей час несправним. Але через відсутність пального він би й так не зміг піднятися в повітря. Тільки після втручання заступника голови облдержадміністрації Миколи Гапочки було організовано доставку пального до місця пожежі. До речі, для людей, котрі працювали на ліквідації пожежі, не був організований навіть підвіз питної води, не кажучи вже про харчування. Внаслідок пожежі було знищено 50 га верхового та 40 га низового лісу дерев сосни віком від 10 до 40 років.

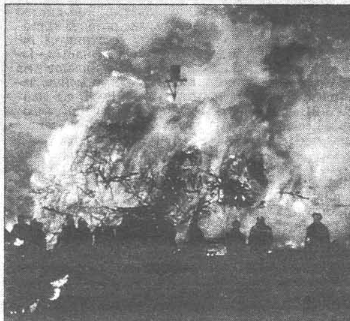
Беззбройні захисники

Цей випадок ще раз показав, що через низьку боєздатність підрозділів лісової охорони, її малочисельність, слабку матеріально-технічну базу пожежно-хімічних станцій, недостатність технічних засобів виявлення та гасіння пожеж у лісі основний тягар під час їх ліквідації справді припадає на підрозділи Державної пожежної охорони. Водночас залучення великої кількості пожежних підрозділів країни значно послаблює захист населених пунктів країни. Гасіння затяжних і складних пожеж у лісах та на торфовищах відбувається за дуже складних умов, а пожежна техніка за своїми технічними характеристиками до цього не пристосована й працює на межі своїх можливостей.

Добродію, будьте обережним!

6 червня 1999 року о 12-й годині виникла пожежа в хвойному лісі на території Цюрупинського та Кардашівського лісгоспів Цюрупинського району Херсонської області. Внаслідок пожежі вогонь пошкодив лісові насадження на площі 1200 га. Щодня в Україні виникає в середньому близько 40 пожеж в лісових масивах. Безумовно, Головне управління Державної пожежної охорони МВС України разом із Держлісгоспом та іншими зацікавленими міністерствами розроблять плани спільних заходів щодо попередження та гасіння лісових пожеж. Але кожен пересічний громадянин має чітко усвідомити просту істину, що лише постійне дотримання ним особисто вимог пожежної безпеки в лісах, на луках, полях, у зонах відпочинку допоможе запобігти виникненню пожеж. Ми вправі й зобов'язані цього від себе домогтися. Адже це в наших спільних інтересах.

Головне управління Державної пожежної охорони МВС України.

«Секонд хенд»

... Пані Ольга із села Березця втратила надію, що її хтось почує

Соціальний зріз: один день інваліда

— То як, наша Марта матиме приплід? — поцікавилася Ольга, тільки-но чоловік видовів козу і переступив поріг хати.

Той «похімічив» з молоком і зітхнув: не матиме. От тобі й на! Сподівалися, що козенята поповнять сімейний бюджет, котрий складається із чотирьох пенсій (та й ті невчасно, із великими затримками приносять), але...

Сина Сергія довелося вмовляти, аби ковтнув бодай трохи цілющого напою — парного молока. Він воліє картоплю фрі, і сам залюбки її готує, але матері відмовити не може, бо вона — чи не єдиний його зцілювач. Дев'ять років тому знаменитий Шалімов поставив йому діагноз, якого, кажуть, на теренах Союзу й не було: «ангеодиплазія нижніх кінцівок». І нема ради на ту хворобу (начебто якась тропічна інфекція від мандарин), отож мамині трави і козяче молоко — єдиний порятунок. Понад усе пригнічує його щорічна процедура підтвердження групи інвалідності: доктори допомогти не можуть, але папірці зібрати треба. І мати звеліла їхати до Львова на аналізи. Ольга розуміє сина, бо й сама як онкохвора потерпає від приниженъ. Їй прооперували молочну залозу, а тепер щороку треба обстежуватися. Може, лікарі сподіваються, що груди заново виростуть?

Минула сьома ранку. Паралізована 93-річна матір Ольги — переодягнена і обмита, кури нагодовані, коза видоєна, собаки дістали вказівку стерегти хату, —тепер можна поквапитися на автобус, що виїжджає о пів на восьму до Городка. Уже п'ять років поспіль, відколи Ольга створила і очолила районну асоціацію інвалідів, вона щоранку їде до міста. Колись подалася по допомогу до голови обласної асоціації інвалідів, та як побачила чоловіка без обох ніг, заплакала і сказала собі: сама мушу допомагати таким.

Водій рейсового автобуса — Василь, на прізвисько «Помідор», люб'язно привітався і запросив зайти. Знає кіт, чиє сало з'їв! Упродовж кількох місяців з ініціативи місцевої влади пільги на проїзд для пенсіонерів було скасовано, і водій грубо виштовхав із автобуса літню жінку. Ольга заступилася за неї, і знайшла у Львові управу на того водія. Дійшло аж до звільнення. Василь приходив просити вибачення і в неї, і в покривдженої, котра доглядає двох дочок-інвалідів... Ще й іншим водіям переказав, аби були обережні з Ольгою, бо з нею жарти кепські — до самого Президента хоче дістатися і порозказувати йому, що тут коїться.

«Прийом громадян» розпочався вже в автобусі: до Городка їхати годину, то нащо марнувати час? У дорозі про все можна перебалакати. Вона й чоловіка (другого) пригледіла в автобусі. У 20 років стала вдовою, залишившись із двома маленькими дітками. Невдовзі вона стала Пуненковою.

Цього разу заговорила до неї Надія Грицьків. Її донечка Мартуся — на милицях (ДЦП) — потребує операції, а за що?

— Їдьмо разом до голови райдержадміністрації, колись він мені обіцяв допомогу, — рішуче покерувала Ольга і о 9-й ранку жінки вже були в приймальні голови Олега Стасіва.

— Олегу Федоровичу, бачите цю жінку? Бачите її дитину? Я для себе не прошу. Те, що ви мені обіцяли, — дайте їм.

— Кумедна ви, Пуненкова, то пишіть заяву...

Жінки написали заяву, голова наклав резолюцію «виділити 100 гривень», і вони одразу побігли до бухгалтерії. Радості не було меж:

— Йой, цьоцю Олю, я вже матиму на операцію Мартусі...

— Що ж, день розпочався не найгірше. Коза Марта, правда, підвела, зате дівчинка Мартуся, дасть Бог, ходитиме. Тепер можна вести прийом в «офісі». Там на неї вже чекали батько й мати сімох діток. Побідкалися, що малеча гола-боса. То чи не можна було б розжитися на щось «секондхендівське»? Друга кімната «офісу» заповнена такими вдяганками. Туди Ольга й повела батьків. Добре, що навідалися до неї, адже останніх дітей-близнят батьки не одразу забрали з лікарні, бо не мали що вдягти на них. Якби ж то можна було допомогти всім, за кого болить серце! У районі — чотири тисячі інвалідів, а на рахунку асоціації —чотири гривні. Інваліди це знають, та все-таки сподіваються. І поки чекають своєї черги на розмову, читають газету «Благовіст» із відкритим листом Ольги Пуненкової до можновладців:

«За роки діяльності нашої асоціації в район через державні структури не надійшло жодного інвалідного візочка, хоча наша асоціація зуміла забезпечити ними 11 інвалідів, переважно дітей. Жодної гуманітарної допомоги за сприяння держави не отримали — тільки через особисті зв'язки. Якщо ми, інваліди, будемо відчувати себе людьми у своїй державі, то не потрібні будуть нам зустрічі з її керівниками. А сьогодні ми вимагаємо зустрічі з Леонідом Кучмою і Валерієм Пустовойтенком.

Що скаже Ольга зверхникам? Можливо, нічого, а лишень пильно подивиться у вічі і простягне в долоні 1 грн. 62 коп. Таку «допомогу» через державний фонд інвалідів отримала її паралізована мати, яка вже 14 років прикута до ліжка. Синові виділили 15 гривень, їй — 7 грн. 50 коп.

— Цьоцю Олю, як ся маєте? — вітають її вже у вечірньому автобусі, що курсує до села.

— Богу дякувати! Сьогодні пенсію дістала, купила Сергійкові оселедця.

Додому повернулася пів на дев'яту. Три собаки із веселим лементом вибігли назустріч. Коли господиня приїжджає з міста не в настрої, вони не вибігають: понуро лежать попід стіною.

Ольга на поріг — сім'я доповідає про прожитий день: бабусю доглянули, козу подоїли, в хаті прибрали, обід приготували...

— Іди, доню, їсти, — кличе старенька. — Ти ж хвора...

— Яка я хвора? Якби музики, то пішла б танцювати, — завчено бадьориться Ольга.

Син Сергійко пропонує зробити мамі масаж. За ці роки він уже й сам навчився лікувати, мріє про мединститут. Та хіба з інвалідським щастям?

Усім подякувала, від вечері й масажу відмовилася, бо мала бажання надрукувати на машинці листи-прохання. Треба підготуватися до завтрашньої поїздки. Заклала в друкарську машинку чистий бланк: «Шановний добродію...». І замерехтіли перед очима обличчя тих, до кого вже зверталася. Хто ж цього разу одзоветься?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Фото Володимира ФАЛІНА.

Цілком таємно

Учасників засекречених ядерних випробувань стає дедалі менше

За листом читача

«29 вересня ветерани-ядерники ВО «Маяк», більш відомого як Челябінськ-40, відзначають річницю катастрофи на Уралі, що сталася в 1957 році. А до цього часу річниці (і ювілейні також —10-а, 20-а, 30-а й навіть 40-а) були під грифом «цілком таємно».

Це пише в листі до редакції голова Херсонського обласного об'єднання ветеранів ядерних випробувань Веніамін Андрійович Шулаков.

Смерть свою ловили руками

Тієї ночі наприкінці вересня з неба раптом посипався сніг. І солдати, і не набагато старші від них командири дивувалися: хоча й Урал, але ж південний... Ніби й не час снігові. Звідки ж їм було знати, що то сама смерть падала з нічного неба — вибухнуло одне із сховищ радіоактивних відходів...

— Я служив тоді командиром взводу охорони, —розповідає В. Шулаков. — Про «об'єкт» мало що знали. Через добу в караул, навчання, господарські турботи. В підрозділах, як правило, надійні солдати, повоєнні «підранки». Про радіацію як таку тоді й мови не було. Так, в озері Карачай купатися і ловити рибу не рекомендували. До речі, риба якась надзвичайно хижа була — величезна, завжди голодна, хапала гачок без наживки.

Молодого офіцера згодом у Челябінську знайомі питали: «Що там у вас за халепа була? Небо світилося загравою». А це ж як-не-як близько ста кілометрів.

Слід від радіоактивної хмари – як перекреслена доля

Природа може завдані рани залікувати, людина ж із плином годин, днів, місяців та років усе ближче й ближче підходить до межі, яку прийнято називати фатальною...

— У нас із дружиною на «об'єкті» двоє синів народилося, — розповідає Веніамін Шулаков. —Андрійко через місяць після катастрофи, а за чотири роки й Ігор з'явився. Це вже тепер, із роками й набутим досвідом, я можу зробити певні порівняння. Скажімо, під час аварії на ЧАЕС сумарна кількість вивільненої радіації становила близько 50 мільйонів кюрі. А в озеро Карачай (до речі, водойма без стоку) було скинуто до 120 мільйонів кюрі. Зауважу — це до того, як відходи почали консервувати у «банки вічного зберігання».

Численні комісії, вивчивши на місці ситуацію, приходили до висновку: простіше все засекретити. Бо ж на реабілітацію прилеглих територій, відселення людей, їх лікування необхідні були б фантастичні суми.

Тому й стали ми, учасники подій, секретними особами. Навіть лікарям не мали права казати, що побували «під сніжком».

Коли Шулаков згодом прибув служити на Далекий Схід, сини почали дуже хворіти. Жоден лікар не міг поставити точний діагноз. Від чого тільки дітей не лікували!

Довідку про те, що він є ліквідатором ядерної катастрофи, Шулаков одержав тільки в 1994-му, тобто через 37 років після трагедії.

Байдужість — теж фактор ураження

Херсонське обласне об'єднання ветеранів ядерних випробувань створене у тому ж пам'ятному для Шулакова 1994 році. На обліку тоді було 55 тих, хто зумів довести свою участь у страшних експериментах. Ще 87 чоловік добиваються статусу «чорнобильця».

— До речі, не можна з певністю сказати, скільки нас в області насправді, — каже Веніамін Андрійович. — Адже багато хто, особливо в селах, ще живе під страхом колишніх років і не розповідає про страхітливі сторінки свого життя.

Загалом в Україні нараховується близько 4,5 тисячі колишніх ліквідаторів, розповідають в обласному об'єднанні. Практично всі вони відчувають на собі наслідки ядерних випробувань.

1991 року прийнято закон, тоді ще Української РСР, «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». На сьогодні з 69 статей на ветеранів ядерних випробувань поширюється лише чотири.

— Ми для держави ніби відпрацьований матеріал, —гірко констатує Веніамін Андрійович. — До нас немає діла ні Президентові, ні Верховній Раді, ні Кабінету міністрів. Самі ж один одного підтримуємо лише морально.

Херсонські ветерани-ядерники працюють у кількох напрямках. Один з них гуртує учасників сумно відомих Тоцьких військових навчань 1954 року, інший займається безпосередньо ліквідаторами наслідків аварії в Челябінську-40. Ще один мало досліджений історичний пласт — ядерні випробування в Семипалатинську та на Новій Землі. За сімома замками свого часу були й випадки аварій на атомних підводних човнах. За такими ознаками гуртуються в об'єднанні ті, хто свого часу постраждав.

З різними бідами звертаються до комітету люди. Скажімо, колишній льотчик спостерігав за атомними вибухами на Новій Землі. Його авіаційна частина базувалася тоді в Калініні, нині Твер. Маршрутні листи не збереглися, а в документах відміток про відрядження немає. Як бути? Чи інша біда: чоловік служив у Семипалатинську. З часом номер його частини змінився, а новий не потрапив до переліку, затвердженого Кабінетом міністрів. Тому ніби і непричетні колишні військові до експериментів.

— Нервова система ветерана-ядерника, — з болем каже Шулаков, — як правило, вся у вузлах і ранах! Не завжди тодішніх: система нинішньої загальної байдужості теж діє як фактор ураження...

Проблема радіоактивного опромінення вже пересягнула 50-річний рубіж. На сьогодні термоядерний енергетиці практично немає альтернативи, тому й подібні нещастя і аварійні ситуації не виключаються. Чи ж не стане проблема захисту людей, які постраждали від атома, вічною?..

Сергій ЗЛЕНКО.

1 грн. 62 коп. Таку «допомогу» отримала паралізована мати

Нема роботи — нема хліба

Уже цього року в Тернопільській області, де проживає трохи більше мільйона чоловік, на фіксованому ринку праці, за найскромнішими прогнозами, перебуватиме 65,8 тисячі. А насправді шукатимуть роботу в декілька разів більше тернопільчан

Мабуть, немає нічого страшнішого для здорової людини, ніж втратити роботу. За даними Тернопільського обласного центру зайнятості, рівень безробіття в області сягнув 5,43 відсотка. Це офіційна статистика. А загалом, очевидно, ніхто не зможе точно підрахувати, скільки людей залишилося без роботи і кого така перспектива очікує найближчим часом? За попередніми прогнозованими показниками, на фіксованому ринку праці нинішнього року перебуватимуть 65 800 осіб, серед яких — 55 940 безробітних.

За статистичними даними, найбільше безробіття зафіксоване у Тернополі — 20,5 тисячі осіб, та у Чортківському районі — 4,7 тисячі. В основному це молодь до 28 років та 59,1 відсотка — жінки.

Чортків — друге за кількістю мешканців і промисловим потенціалом місто на Тернопіллі. На жаль, на вулицях і у громадському транспорті від місцевих жителів найчастіше доводиться чути про одну й ту саму проблему — втрату роботи та її пошуки. Проблема зайнятості має тут специфічні особливості: армію шукачів роботи прискорено поповнюють учорашні військовослужбовці, випускники місцевих середніх спеціальних навчальних закладів та вивільнювані працівники «напівлежачих» підприємств. Скажімо, лише на третину і менше завантажені потужності одного з найбільших в Україні Чортківського цукрозаводу. Аж ніяк не ліпша ситуація і на кондитерській фабриці, на концентратно-дріжджовому комбінаті, в локомотивному депо та на горілчаному заводі. Лише в селищі цукровиків сьогодні 583 безробітних. Коли ці люди знайдуть у райцентрі роботу — та й чи взагалі знайдуть, — невідомо.

Чортківський район — аграрний. Отож протягом останніх років у зв'язку зі зміною виробничих відносин в аграрному секторі безробіття не обминуло й село. Нерідко трапляється, що не мають роботи усі члени сім'ї. Майже 100 таких сімей у районі можуть розраховувати хіба що на тимчасову мізерну допомогу з безробіття. Тож не дивно, що до місцевого центру зайнятості черга зростає буквально з кожним днем.

Та й ті селяни, котрі щодня ходять на роботу, місяцями не бачать «живої» копійки.

Як допомогти людям?

— Головним для нас залишається робота з працедавцями, — каже начальник районного центру зайнятості О. Починок. — Наші спеціалісти часто бувають у трудових колективах, зустрічаються з тими, хто «підпав» під скорочення. Щоб їх проконсультувати, а за можливості — й допомогти. Регулярно проводимо семінари з керівниками кадрових служб, а також головними бухгалтерами щодо наповнення Державного фонду зайнятості.

Не так давно проблему безробіття обговорили на розширеному засіданні колегії Чортківської районної держадміністрації. Висновки, прямо скажемо, невтішні. На кожне робоче місце в районі претендують у середньому 22 безробітних. Зареєстрованих. А їх, наскільки ми знаємо, — значно більше. Отож на колегії досить жорстко вели мову з тими, хто приховує вільні робочі місця. Щоправда, є й позитивний досвід. Так підприємство «Біллербек-Україна» передало частину незайнятих виробничих площ іншому спільному підприємству з виробництва ласощів, яке забезпечить роботою кілька десятків безробітних.

За направленням центру зайнятості одна з колективних селянських спілок прийме на роботу за індивідуальною угодою близько ста жителів села Білобожниця, які ніде не працюють. Усі вони вирощуватимуть цукрові буряки й кукурудзу, за що отримають по тонні зерна і 150 кілограмів цукру.

Такі можливості, до речі, є в багатьох інших господарствах. І якби заздалегідь були укладені такі угоди, то сотні гектарів цукрових буряків та кукурудзи не опинилися б під раннім снігом, як це сталося торік.

Що стосується створення нових робочих місць у районі, то проблем тут чимало. Найголовніша — в місцевому бюджеті нема для того коштів. Не поспішають сюди і багаті люди з інвестиціями. Тож доводиться задовольнятися тією маленькою пропозицією, яку надають працедавці.

І хоч на сесії Тернопільської обласної ради прийнято програму зайнятості на 1999 рік, проте на відчутне збільшення робочих місць найближчим часом сподіватися не варто. Втім їх створення багато в чому залежить від керівників на місцях.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Жертви графіка

До Тули не їздять із самоварами, то чому в Україну везуть м'ясо?

За листом читача

До редакції надійшов лист такого змісту: закордонні інвестори створили на Орільській птахофабриці потогонну систему, робочий день на конвеєрі забійного цеху триває 15 — 16 годин, жінки не витримують жорсткого визиску. Мовляв, кріпаки царської Росії не гарували так на поміщиків, як теперішні жіночки викладаються на інвесторів. Автор, який заховався під псевдонімом «колектив забійного цеху», запитував: хто дозволив таку нелюдську експлуатацію?

Між іншим, у серпні минулого року в нашій газеті публікувалася грунтовна стаття власкора з Дніпропетровщини Миколи Нечипоренка про розвиток птахівництва в області, де були й такі рядки: «На Орільці... труд тяжкий, майже пекельний... жінки за зміну тонни «перелопачують». У тих самих Сполучених Штатах на подібних операціях робітниці отримують тисячу й більше доларів на місяць».

Колега посилався на США з тієї причини, що інвесторами на фабриці на двадцятирічний термін стали мешканці саме цієї країни, які, правда, ще не так давно жили під одним з нами небом.

У Дніпропетровську з'ясувалося, що недавно першим заступником голови правління закритого акціонерного товариства «Оріль-Лідер» стала нова людина — Євген Кузьменко, котрий перед цим працював помічником начальника облуправління сільського господарства. Зміна керівництва спрощувала журналістське завдання, адже новій посадовій особі немає необхідності щось приховувати, отже, й мені немає потреби шукати додаткові джерела об'єктивної інформації.

Євген Іванович ознайомився з листом і сказав, що їхнє підприємство устатковано сучасними європейськими технологіями, має повний цикл виробництва м'яса птиці від закладки яєць до інкубаторів і до навантаження на транспортні засоби розфасованої в целофанові пакети та ящики готової продукції. З цього випливає, що всі підрозділи складного механізму повинні працювати в певному режимі, за чітким графіком. Жертвою саме цього графіка й став забійний цех, який являє собою високомеханізовану голландську лінію, здатну за годину переробляти до шести тисяч тушок птиці. Особливістю цього підрозділу є те, що його люди не можуть покинути роботи доти, поки наперед визначена кількість живих курей не перетвориться на затарений поживний продукт і не потрапить до холодильника. Тож в окремі дні їм і справді доводилося перепрацьовувати.

— Обстановка на фабриці була нездорова, — продовжує розповідь Євген Іванович. — З колективом ніхто не зустрічався й не працював. Але причина не тільки в керівництві, а й у складності завдання — досягти рівня переробки тисячі тонн м'яса на місяць. Цієї мети було досягнуто ще до мене. А коли я став керівником птахофабрики і зібрав робітниць на розмову, вони зажадали підвищення зарплати. Я відповів: гаразд, погоджуюся, проте частину людей доведеться звільнити, адже вище фонду зарплати не стрибнеш. Така пропозиція жінок не влаштувала. Тим часом за підсумками минулого року середня зарплата працівників фабрики становить 194 гривні.

Про інвестора Кузьменко сказав так:

— Він живе в Нью-Йорку. Його представник — колишній міністр металургії України Юрій Кузенков — буває на фабриці щокварталу. Коли він дізнався, що серед робітниць забійного цеху є обгрунтоване невдоволення значними перевантаженнями в роботі, які не зовсім компенсуються заробітками, побував у цеху, ознайомився з ситуацією й підняв ставки працівникам цеху з 56 до 90 копійок за годину роботи.

Тепер графік роботи удосконалено, перевитрат робочого часу майже немає.

— Але маємо іншу проблему, — наголосив Кузьменко. — Один кілограм стегенець в Америці коштує півдолара. Привезений в Україну, понісши витрати на транспортування, податки, митні збори, він мав би зрости в ціні до 7,5 гривні. А його в нас продають за ціною дещо дорожче чотирьох гривень. Чому він такий дешевий? Та тому, що це контрабанда!.. Тому нам доводиться боротися з «ніжками Буша». Українські покупці віддають перевагу вітчизняному товарові не лише з патріотичних почуттів, а й тому, що він ліпший за якістю, не містить консервантів та іншої хімії. Як тільки люди дізнаються, що це товар з Орільки — розбирають.

Повертаючися до анонімного листа, керівник сказав:

— Там дуже критикують начальника цеху Максименко. Це несправедливо. Жінки поважають керівника — і цілком заслужено. Цех не може відповідати за наслідки невмілого керівництва попереднього начальства підприємства.

Конвеєр не зупиняється, тож довелося розмовляти з робітницями Ларисою Симащенко, Валентиною Степановою, Ларисою Новиковою, Катериною Дев'ятко, Зоєю Аліповою уривками. Всі вони підтвердили:

— Листа написали люди не з нашого цеху, інакше вони не припустилися б неточності. Ми не кілька місяць — півтора року відпрацювали в дві чи майже в дві зміни. Тоді в нас директором був Войтович, а начальником цеху — Отрижко. Ми не раз зупиняли конвеєр і питали: скільки це триватиме?

— А які ви мали тоді заробітки? — питаю.

— Перший місяць одержали великі гроші — по 270 гривень, а потім усе менше й менше, і дійшло до того, що в травні 1998 року нам видали по 86 гривень. Ми схвилювалися. Посудіть самі: трудимося з ранку до ночі, з ніг падаємо від утоми — це ж конвеєр! В однієї голова болить, у другої взагалі замакітрилося. В кожної — курячі тушки в очах. Медсестра міряє тиск і каже: в забійному цеху у всіх знесилення!.. Прийдеш додому — нема часу навіть відіспатися, вже знов треба на роботу, а тут така зарплата... Пообіцяли нам тоді доплатити ще по тридцять гривень. Але не заплатили. Тож у листі про нашу тяжку роботу — все правда. А про Зою Гаврилівну — брехня. Божевільні графіки складала не вона... А скаргу писала жінка з іншого цеху.

Було незрозуміло, навіщо людині з іншого підрозділу фабрики писати про проблеми чужого цеху та ще й несправедливо критикувати його керівника. Але для трудівниць і тут нема таємниці:

— Так під тією, що писала, на ту пору саме службовий стілець сильно захитався, в їхньому цеху йшли скорочення, вона почала в такий хитрий спосіб готувати собі нове місце. Але по її не вийшло. А з жовтня минулого року нам підняли зарплату.

Зоя Максименко не схожа на диктатора, якою її змальовано в листі. Спокійним, дещо зморенним голосом розповідає:

— За усі години, перепрацьовані людьми, інвестор сповна платив згідно із КЗОТом. Зрозумівши, що в забійному надто низька годинна тарифна ставка, він різко підняв її. Відтоді люди працюють з радістю.

Отже, конфлікт вичерпано. Але залишаються запитання. Скажімо, таке: а що це в нас за люди — самі за себе постояти не можуть? Півтора року відвертого визиску колектив великого цеху — разом із своїми профспілковими лідерами — терпів і лише зрідка дозволяв собі потиху нарікати на долю!

Далі. До Тули не їздять із своїми самоварами — ця істина ввійшла в прислів'я. До України не треба возити зерно, м'ясо, молоко, картоплю, олію, вугілля та ще багато чого — це загальновідомо. І все-таки знаходяться сміливці. Якщо ми на кожному кроці бачимо контрабанду, то виникає думка: в нас замість кордону, що — велетенська діра? Чи «діри» в законах?

І, нарешті, як це Америці вдається платити робітникам по тисячі й більше доларів на місяць, власну курятину продавати по 50 центів за кіло, підгодовувати своїми стегенцями нас, власників неперевершених чорноземів та крайньої бідності, і до того ж не вилітати в трубу?

Може, наша бідність і є результатом нашої безмірної терплячості, боязливості, пасивності, зрештою, продажності контрабандистам та іншим ділкам від тіньової економіки?

Борис СИДОРЕНКО.

Петриківський район.
Дніпропетровської області.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОНЕДІЛОК, 21 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прес-кур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.25 XXII-й фестиваль цирку майбутнього. Частина 1.
10.25 Альманах «Основа».
11.00 УТН.
11.15 Милосердя.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.15 Піонери успіху.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Реальний сектор.
16.00 Інтернет-навігатор. Медіа-клас.
16.30 Мультсеріал «Мишеня Небезпека».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Телефільм «По гірському Криму».
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Право.
19.45 Пісенний вернісаж-98.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Футбол від УТН.
22.15 Остання адреса.
22.45 Серіал «Війна». 1 серія.
00.00 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!». 00.55 Ретроспектива боїв братів Кличків.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Острів скарбів.
10.40 Освітній канал. Творчість М. Леонтовича. Світи близькі, світи далекі (Лос-Анджелес, Каліфорнія). Сервантес. «Дон Кіхот».
11.45 Закон є закон.
11.50 Моя справа.
12.20 Худ. телефільм «Хочу зробити зізнання». 1 серія.
13.30 Закон є закон.
13.35 Пісенний вернісаж-98.
14.35 Закон є закон.
14.40 Захист.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Містечко.
07.30 Худ. фільм «Ще раз про кохання».
09.10 Серіал «Любов і таємниці Сансет-Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.10 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.40 Серіал «Саванна».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Самосуд».
21.40 Сам собі режисер.
22.10 Серіал «Цілком таємно».
23.00 ТСН.
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Жіноча доблесть».

УТ-3

«ІНТЕР»

13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Прем'єра комедійного серіалу «Робота». 1 серія.
18.35 Вгадай мелодію.
19.00 Серіал «Зал очікування».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Минуле.
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Відплата».
22.40 Вчасно.
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Телесеріал «Війна». 1 серія.
00.30 Подробиці. Підсумки дня.
00.40 Прогноз погоди.

КДРТРК

14.00 Анонс.
14.10 Київські новини.
14.20 Худ. фільм «Акваріум». 1 серія.
15.10 Шлягер представляє.
16.00 Пульс.
16.15 Правочин.
16.45 На ранковому прийомі.
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна»-парламент.
08.00 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-тижневик.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Клуб «Білий папуга».
17.15 Авторська програма Л. Філатова «Щоб пам'ятали...». Л. Овчинникова.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії». 1 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Невинні з брудними руками».
00.25 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 Шлягер, бо шлягер
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Спортивний тижневик
08.50 Поради від «Пані»
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
13.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Київські мініатюри
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Роберт де Ніро у художньому фільмі «Встигнути до півночі»
21.40 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.05 «Гравці». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 22 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прес-кур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Футбол від УТН.
09.55 Мультфільм.
10.10 Не все так погано у нашому домі.
11.00 УТН.
11.15 Право.
11.45 Остання адреса.
12.15 Україно, рідний край!
12.35 Мрії здійснюються.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все – всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Зірки, на сцену!
16.30 Мультсеріал «Мишеня Небезпека».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
17.55 «Я до ніг прихилив би Вам небо...». Народний артист України М. Гнатюк.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Людина і закон.
19.45 Сторінками класичної музики.
20.10 Любі мої, хороші. В. Дальський.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Серіал «Війна».
22.55 «Мені наснилась музика».
23.30 Погода в Україні та світі.
23.40 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!». 00.35 Ретроспектива боїв братів Кличків.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.25 Закон є закон.
10.10 Телефільм «Вслухаючись у Шевченкові рядки».
10.40 Освітній канал. Михайло Грушевський. Урок англійської мови. І. Котляревський. «Енеїда».
12.00 Перехрестя.
12.30 Закон є закон.
12.35 Худ. телефільм «Хочу зробити зізнання». 2 серія.
13.55 Закон є закон.
14.00 Оранта.
14.30 Док. фільм «Інженери пожежної безпеки».
14.45 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Сам собі режисер.
07.30 Худ. фільм «Самосуд».
09.10 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.10 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.40 Серіал «Саванна».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Командир щасливої «Щуки».
21.40 Фонтан-клуб.
22.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Летять журавлі».
23.50 ТСН.
00.10 Серіал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
09.00 Сім'я від А до Я.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Уік-енд.
09.50 Мультсеріал «80 днів навколо світу».
10.40 Мелорама.
11.10 Вчасно.
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 НЛО.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота». 2 серія.
18.30 Вгадай мелодію.
19.00 Серіал «Зал очікування».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Минуле.
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Я — російський солдат».
22.50 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.00 Телесеріал «Війна». 2 серія.
00.15 Подробиці. Підсумки дня.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Худ. фільм «Акваріум». 2 серія.
14.10 Зоряні зустрічі.
14.55 Док. фільм «Земля тернопільська».
15.30 Художник. В. Покладанець.
16.25 Пілігрим.
16.45 Оплески, оплески.
17.00 Солодке життя.
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Худ. фільм «Таємний фарватер». 1 серія.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії». 2 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Особливий аромат».
23.50 Мультсеріал «Сімпсони».
01.00 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Слов'янський базар» представляє...
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Тижневий огляд НБА
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Ентоні Едвардс і Лінда Фіорентіно у художньому фільмі «Впіймався, або Шпигунські пристрасті»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 23 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прес-кур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Хто в домі хазяїн?
09.50 Сімейний лікар.
10.25 Classic-прем'єр.
11.00 УТН.
11.15 Людина і закон.
11.45 Любі мої, хороші. В. Дальський.
12.15 Оранта. Аннозачатіївська церква Свято-Успенської Києво-Печерської лаври.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все–всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Клуб Суперкниги.
16.30 Мультсеріал «Мишеня Небезпека».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
18.00 Ток-шоу для підлітків «Вже не діти».
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Док. фільм «Важке братерство».
20.15 Бути жінкою.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Серіал «Війна».
23.00 «Таврійські ігри» представляють: гурти «ВВ» та «Мумій Троль».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!». 00.40 Ретроспектива боїв братів Кличків.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Телефільм «Пані сенаторка».
10.40 Освітній канал. Творчість Я. Степового. Урок французької мови. Оповідання О'Генрі.
12.00 Закон є закон.
12.05 Телефільм «Азиз».
13.10 Закон є закон.
13.15 Світоч.
13.35 Реальний сектор.
14.05 Діалог зі Сфінксом.
14.35 Закон є закон.
14.40 Телефільм «Коли квітне королева ночі».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Фонтан-клуб.
07.30 Худ. фільм «Командир щасливої «Щуки».
09.10 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
18.10 Серіал «Принц із Беверлі Хіллз».
18.40 Серіал «Саванна».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ангар-18».
21.40 «Маски» грабують банк.
22.10 Серіал «Швидка допомога».
23.00 ТСН.
23.15 Парк автомобільного періоду.
23.45 Серіал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
09.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.10 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 12 — «Букет» на прийомі».
11.00 Мультфільм «Казка про лінь».
11.10 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота». 3 серія.
18.30 Вгадай мелодію.
19.00 Серіал «Зал очікування». Заключна серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Минуле.
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Худ. фільм «Заколот у космосі».
22.45 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.55 Телесеріал «Війна». 3 серія.
00.15 Подробиці. Підсумки дня.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Худ. фільм «Акваріум». 3 серія.
14.10 Заключний концерт фестивалю «Море друзів-95».
15.10 Док. фільм «Беретті: батько і син».
15.30 Крила.
16.00 Ми разом на межі тисячоліть.
16.25 Пілігрим.
16.45 Домашній лікар.
17.05 Люди і долі. Сказання про любов.
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Худ. фільм «Таємний фарватер». 2 серія.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії». 3 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Все, що блищить».
00.00 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Валентин Щербачов представляє...
08.28 Миколина погода
08.30 Перехрестя
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою
13.25 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Візит. Подорож Нілом — Едфу
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Джон Траволта у художньому фільмі «Мить за миттю»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 24 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!»
06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прес-кур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Відкриваємо Біблію.
10.00 Мультфільм на замовлення.
11.00 УТН.
11.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
11.45 Бути жінкою.
12.15 Діалог зі Сфінксом.
12.45 Телефільм «Сокиринська пам'ять».
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
15.00 УТН.
15.10 Пра... дар.
15.15 Діло...
16.00 Футб...
16.30 Мул... Небе...
17.00 УТН.
17.10 Пого... ті.
17.20 Сер... рево...
18.00 Захи...
18.25 Саме...
19.00 УТН.
19.10 Пра...
19.15 Серіа...
20.10 Наде...
20.40 Вечір...
21.00 УТН.
21.45 Муль... лих.
22.00 Досьє...
22.30 Серіа...
23.45 Пого...
23.55 ТРК... ляє: «... їно!»... тива...

УТ-2

10.00 ...
10.05 ...
10.35 ... терна... чість... обняв...
11.55 Зако...
12.00 Худ...
13.20 Зако...
13.25 Теле... нин в...
14.00 Зако...
14.05 Док... року...
14.5...

СТУД... 1+1...

07.00 «М... банк.
07.30 Худ...
09.10 Серіа... ниці ...
10.00—16.0...
16.00 ТСН.
16.15 Не в...
17.00 Серіа... ди».
18.10 Сері... верлі...
18.40 Серіа...
19.30 ТСН.
19.50 «Імп...
21.30 ...
22.10 Серіа... мога...
23.00 ТСН.
23.15 Моно...
23.45 Сері... Йорка...

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і ...
08.00 Серіа... ня»...
08.50 ...
08.55 ... служб...
09.05 Худ. ... ну Ша...
10.15 Муль... навко...
10.40 Прок...
11.30 Серіа... том к...
12.20 Житт...
12.50 Інтер...
13.00—18.0... ласни... телек...
18.00 Інтер...
18.10 Гарні...
18.15 Худ. ... завад...
20.00 Інфо... ма «П...
20.45 Мину...
20.50 Інтер...
20.55 Прог...
21.05 Худ. ...
23.00 Теле... служб...
23.10 Теле... серія.
00.30 Подр... дня.
00.40 Прог...

КДРТРК

13.00 Анон...
13.05 Київ...
13.15 Худ. ... Заклю...
14.05 Зорян...
14.50 Док. ... личні...
15.30 Родо...
16.00 Еколо... люди»...
16.30 Остр...
17.00 Аграр... івщин...
17.30 За ки...

СТБ

07.00 Прогр...
07.05 Серіа...
08.00 Серіа...
09.00 «Вікна...
09.20 «Вікн...
09.50 Телем...
10.00 Приго... «Одіс...
10.30 Анон... TV».
10.35 Муз. ... хмарн...
12.00 BIZ-T...
13.00 Муз. ... сороч...

вний кален-
нал.
теку».
ал «Мишеня
.
країні та сві-
Блакитне де-
вний кален-
званий син».
зка.
рама.
м для дорос-
йна».
країні та сві-
а» представ-
ої ночі, Укра-
0 Ретроспек-
братів Клич-
с.
«Пр
анал. Лас-
Життя і твор-
ок німецької
рбою радість
(А. Олесь).
акон.
м «Спрага».
акон.
м «Громадя-
лідданий».
акон.
фільм «З мо-
оліть».
акон
» грабують
м «Ангар-18».
Любов і таєм-
ет Біч».
рограми УТ-2.
ома.
Морські приго-
Принц із Бе-
».
Саванна».
кіно» пред-
Ху фільм
ега
Швидка допо-
. В. Розов.
«Поліція Нью-
Заради кохан-
А
на рульна
итуація.
м «Про Черво-
у». 1 серія.
ріал «80 днів
віту».
я і співай!
Жінка з арома-
ред життя.
ни.
Програми об-
регіональних
ній.
ни.
астрій.
м «Мріяти не
йна програ-
обиці». «Час».
т.
погоди.
м «Прокол».
йна патрульна
Ситуація.
ал «Війна». 4
ці. Підсумки
погоди.
новини.
ьм «Акваріум».
серія.
устрічі.
ьм «Іван Світ-
України.
ний фільм «Ми
карбів.
панорама Ки-
ьким часом.
а передач.
Контрудар».
Нано».
бізнес.
Новини.
азин.
ницький серіал
.
програм «BIZ-
рограма «Без-
ранок».
ON-Stop.
рограма «Своя

14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Худ. фільм «Таємний фарватер». 3 серія.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії». 4 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна»-бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Підставні вбивства».
23.55 Мультсеріал «Сімпсони».
01.05 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Слов'янський базар» представляє...
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Супербол
08.28 Миколина погода
08.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Берт Рейнольдс у художньому фільмі «Полісмен і бандит-2»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний серіал
01.30 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 25 червня

УТ–1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!»
06.10 «В цей день, який створив Господь». 06.30, 07.00, 08.00 Новини, прогноз погоди, спорт. 07.10 Гість студії. 07.17 Прес-кур'єр. 07.25 Мультфільм. 07.30 Серіал «Чорна перлина».
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.25 Здорові були.
10.00 Ток-шоу «Вже не діти».
10.30 Надвечір'я.
11.00 УТН.
11.15 Захист.
12.10 Ток-ринг.
13.00 УТН.
13.15—14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все–всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Казна.
16.00 Веселі старти.
16.30 Мультсеріал «Мишеня Небезпека».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Серіал «Блакитне дерево».
17.55 Футбол. Чемпіонат України. «Карпати» — «Динамо». У перерві — УТН.
19.55 Док. фільм «Історичні місця страт».
20.10 Альманах «Основа».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Концерт-бенефіс заслуженої артистки України Анжели Вербицької. Частина 3.
22.15 Не все так погано у нашому домі.
23.00 «Таврійські ігри» представляють: Гурт «N-Trance».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «В ніч на суботу» з Оленою Ромінова. 00.40 Серіал «Кувалда».

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Людина і закон.
10.35 Худ. фільм «Гори димлять». 1 серія.
11.55 Закон є закон.
12.00 Худ. фільм «Гори димлять». 2 серія.
13.10 Закон є закон.
13.15 Відкриваємо Біблію.
13.50 «Шелляле».
14.20 Закон є закон.
14.25 Банк ідей.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Табу.
07.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Копія в негативі».
09.10 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00—15.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Живі мішені».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Примари минулого».
21.30 Серіал «Тисячоліття помсти».
22.30 Містечко.
23.00 ТСН.
23.15 Телеманія. «Залізна жінка — монумент над Дніпром».
00.00 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Повернення Макса Дугана».

УТ–3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.50 Домострой.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Худ. фільм «Про Червону Шапочку». 2 серія.
10.35 Джентльмен-шоу.
11.05 Телевізійний центр моди.
11.35 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.25 На перший погляд.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Гарний настрій.
18.25 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Минуле.
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Лейтенант Коломбо у детективі «Реквієм для зірки, що падає».
22.25 N-кілометр.
22.35 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.50 Телесеріал «Війна». 5 і 6 серії.
01.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Аграрна панорама Київщини.
13.45 Худ. фільм «Шанс».
14.25 Шлягер представляє.
15.15 Дім, що чекає господаря.
15.40 Естафета.
15.55 Автографи. К. Бужинська.
16.25 Пілігрим.
16.50 Конкурент.
17.20 Ліки майбутнього.
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.05 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна»-бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Пригодницький серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Худ. фільм «Таємний фарватер». 4 серія.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Ніагарські історії». 5 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 Служба безпеки: регіони-центр.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Смертельна розплата».
00.00 Мультсеріал «Сімпсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 Візит. Мадагаскар, Комомбо
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 НБА-Джем
08.28 Миколина погода
08.30 Стиль і інтер'єр
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Шлягер, бо шлягер
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Вітражі
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Марлон Брандо у художньому фільмі «Вечір наступного дня»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Тижневий огляд НБА
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

СУБОТА, 26 червня

УТ–1

07.30 Анонс.
07.35 ТРК «Ера» представляє: мультфільми. 07.40 Серіал «Земля обітована». Цікаві історії. Музика. 08.35 Серіал «Кувалда»
09.25 Погода в Україні та світі.
09.35 Хто в домі хазяїн?
10.05 Сніданок меломана.
10.35 Веселі старти.
11.00 УТН.
11.10 Православний календар.
11.20 XXII фестиваль цирку майбутнього.
12.20 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
13.00 Док. серіал «Хроніки дикої Африки».
13.35 Розслабтесь, ви в ефірі...
14.05 Здорові були.
14.30 Спочатку було Слово.
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.20 Моя справа.
16.00 Досьє.
16.30 Classic-прем'єр.
17.00 Погода в Україні та світі.
17.15 Інтеграл. «INXS».
18.00 Піонери успіху.
18.35 Погляд у світ. Огляд міжнародних подій.
19.10 Міжнародна спортивно-культурна акція «Крок до перемоги».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Міжнародна спортивно-культурна акція «Крок до перемоги».
00.00 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!» 00.15 Серіал «Щоденник Червоного черевичка». 00.45 «Еродром». Нічна програма для дорослих. Гість студії. Музика.

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Молодіжний канал.
11.05 Закон є закон.
11.10 Україна аграрна.
11.35 Закон є закон.
11.40 Музична пошта.
12.10 Закон є закон.
12.15 Дім і стиль.
12.45 Медична альтанка.
13.15 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.40 Як стати зіркою.
08.15 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Блок громадського телебачення.
15.00 Вікно в Америку.
15.30 Програма «Метрополітен».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Ксена — принцеса-воїн».
17.20 Як стати зіркою.
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гусарська балада».
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гладіатор».
21.40 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
22.30 Повне марабу.
23.00 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Близько півночі».

УТ–3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Дітвора.
09.40 Гумористична програма «Не час».
09.55 Ранкова зірка.
10.45 Ранкова пошта.
11.20 НЛО.
11.50 Смак.
12.10 Ризький бальзам на душу. Є. Гайдар.
12.40 Фан-клуб.
13.10 Телевізійний центр моди.
13.40 Життя серед життя.
14.15 Спорт-тайм.
14.50 Прем'єра серіалу «Світ пригод». 1 серія.
15.40 Мультфільм « Одна конячка біла».
15.45 Худ. фільм «Кортик». 3 серія.
17.00 Серіал «Джек Холборн».
18.00 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 7.
18.10 Національна лотерея.
18.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
Справа №: 13 — «До третього пострілу». 1 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Гарний настрій. «Елка і кореші».
21.05 Худ. фільм «Привіт від тезки».
21.45 Клуб «Білий папуга».
22.30 Худ. фільм «Нірвана».
00.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 За київським часом.
08.15 На ранковому прийомі.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Програми «BIZ-TV».
10.00 Серіал «Мауглі».
10.30 Док. серіал «Мак і Маті. У світі природи».
11.00 Серіал «Моцарт. Життя у музиці».
12.00 Серіал «Гавайська мітка».
13.00 BIZ-прогноз.
13.10 BIZ-парад.
14.00 BIZ-сюрприз.
15.00 Худ. фільм «Помста».
17.30 Авторська програма В. Молчанова «Пам'ятаю... Люблю...» М. Блантер.
18.00 Імпреза.
18.30 Серіал «FX-ілюзія вбивства». 1 серія.
19.30 Вікна в світ.
20.00 Серіал «Секретні матеріали».
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Фільм на замовлення: історична драма «Річард III», мелодрама «Поїздка до Парижа», детектив «Жандарм Ізабель-3».
23.30 Нічний сеанс. Худ. фільм «Потрясіння».

ICTV

07.00 Разом з Вами. Розважальна програма
07.50 Поради від «Пані»
08.00 Документальний серіал «Остання адреса»
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Слов'янський базар» представляє...
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Бізнес в законі
10.30 Київські мініатюри
11.00 Європейська площа (Практик-TV)
11.25 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Перехрестя
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Спортивний тижневик
14.00 Кращі ігри НБА
15.00 Супербол
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.30 Пані. Стиль життя
19.00 «Візит».Фантастичний телесеріал
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 «Щелепи-3». Художній фільм
22.30 «Хмарочос». Музична програма
23.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
00.30 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 27 червня

УТ–1

07.30 Анонс.
07.35 ТРК «Ера» представляє: мультфільми. 07.40 Серіал «Земля обітована». Цікаві історії. Музика. 08.35 Повтор програми «В ніч на суботу...».
09.20 Погода в Україні та світі.
09.30 Українське спортлото.
09.35 Село і люди.
10.05 Шоу самотнього холостяка.
10.40 Мрії здійснюються.
11.00 УТН.
11.20 «Таврійські ігри» представляють лауреатів фестивалю «Чорноморські ігри».
12.05 Мультфільм.
12.15 Служу Україні!
12.50 Сімейний лікар.
13.25 Відкриваємо Біблію.
14.00 Телефільм «Шерлок Холмс».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
15.50 Мультфільм на замовлення.
16.50 Банк ідей.
17.20 Погода в Україні та світі.
17.30 Перехрестя.
18.00 Тенісний огляд АТП-туру.
18.30 Сто чудес світу.
18.50 УТН.
19.00 Урочисте відкриття Всеукраїнських літніх спортивних ігор.
20.00 Формула кохання. Розважальна програма.
20.40 Вечірня казка.
21.00 Сім днів.
22.00 Серіал «Війна».
23.20 Погода в Україні та світі.
23.30 ТРК «Ера» представляє: 00.05 Серіал «Кувалда».

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Відкрита віза.
10.30 Яхад.
11.00 Закон є закон.
11.05 Мультфільм.
11.25 Закон є закон.
11.30 Телефільм «Гурзуф».
12.00 Спортивний канал.
13.00 Всеукраїнський огляд народної творчості. «На Чорноморській хвилі». (Одеська обл.).

СТУДІЯ «1+1»

07.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гладіатор».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Каламбур.
15.30 Програма «Бібліоман».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Пригоди Синдбада».
17.20 СВ-2000.
17.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Дівчина без адреси».
19.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Бріолін».
21.20 «... з «Короною» до королівства кіно».
21.40 Шоу «Містер Бін — поліцейський».
22.15 Серіал «Таємний агент Нікіта».
23.10 «Епіцентр» — несекретні матеріали.
23.50 Своє кіно. Худ. фільм «Вінчання зі смертю».

УТ–3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Програма для дітей «Оповідки про казки».
09.35 Прокинься і співай!
10.25 Уік-енд.
10.55 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
11.15 Доки всі вдома.
11.50 Караоке на майдані.
12.20 Музичний під'їзд.
12.35 Мелорама.
13.05 Підводна одіссея команди Кусто. «Акули острова скарбів».
14.00 Планета Здоров'я.
14.30 Сміхопанорама.
15.05 Худ. фільм «Бронзовий птах». 1 серія.
16.15 Брейн-ринг.
17.10 Серіал «Джек Холборн». Заключна серія.
18.10 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 8.
18.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
Справа №: 13 — «До третього пострілу». 2 серія.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Джентльмен-шоу.
21.25 Худ. фільм «Твір до Дня Перемоги».
23.25 «Женщина любимая...». Концерт П. Зіброва. 1 частина.
00.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Екологічний фільм «Душа світу».
08.30 Недільні зустрічі.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Анонс програм «BIZ-TV».
08.10 Муз. програма «Безхмарний ранок».
09.00 Програма «Акваторія Z».
09.30 Програма «Дитяча для дорослих».
10.00 Серіал «Мауглі».
10.30 Клуб «Білий папуга».
11.00 Кіноказка «Кощій Безсмертний».
12.40 Телемагазин.
13.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
14.00 Муз. програма «1+1+1».
14.30 Муз. програма «Безпечні хіти».
15.00 Телемагазин.
15.25 Худ. фільм «Давай одружимось».
17.00 «Вікна»-спорт.
17.30 Худ. фільм «Поверніть мені доньку».
19.30 Випадковий свідок.
20.00 «Вікна»-тижневик.
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Серіал «Секретні матеріали».
22.30 Серіал «Майк Хаммер — приватний детектив».
23.30 Програма для мисливців «Ні пуху ні пера».
00.00 Програми «BIZ-TV».

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 Це твій день!
08.30 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Слов'янський базар» представляє...
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Фант-лото «Бінго»
11.00 Шлягер, бо шлягер
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Вітражі
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Пані. Стиль життя
13.30 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
14.00 Валентин Щербачов представляє...
14.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
15.00 Візит. Анталія, Аспендос
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Поради від «Пані»
18.30 Модний час
18.30 «Сьома авеню». Художній телефільм. 5 серія
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 Аль Пачіно у художньому фільмі «Море кохання»
22.30 Разом з Вами. Розважальна програма
23.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал. Завершення показу
00.30 Програма передач на завтра

У номер

✔ Луцьк

З влади по нитці — сиротам на плаття...

Цьогорічними випускниками школи є і 68 дітей-сиріт Волині. Усім їм вручив грошову допомогу від облради і облдержадміністрації на загальну суму більш як 13 тисяч гривень голова Волинської обласної ради Василь Дмитрук. Зустріч організовано у Луцьку обласним відділенням дитячого фонду. Схвильованим юнакам та дівчатам було вручено також костюми, плаття й взуття для випускного балу. Фонд закупив їх на гроші, зібрані під час проведення в області телерадіомарафону, присвяченого Міжнародному дню захисту дітей.

✔ Житомир

І лінгвістика в «жінки світу» виводить

З Кембріджа, з Міжнародного біографічного центру, повідомили, що доктор філологічних наук, професор Житомирського військового інституту радіоелектроніки Лілія Пономаренко визнана міжнародною жінкою року. Перед цим два роки підряд жінкою року її визнавала рада міжнародних досліджень Американського біографічного інституту. Лілія Олександрівна, яка нині завідує кафедрою прикладної лінгвістики, автор майже 400 наукових публікацій, за її допомогою кандидатські чи докторські дисертації захистили 33 молоді науковці. Л. Пономаренко добре знають лінгвісти всього світу.

✔ Кіровоград

Є і в нас волонтери

Добровільний спеціалізований загін створено на базі Новоукраїнського районного дитячо-юнацького центру, що на Кіровоградщині. Членами його стали старшокласники міських загальноосвітніх шкіл. А головні завдання, які поставили перед собою волонтери, — робота з підлітками, схильними до правопорушень, допомога людям похилого віку, піклування про молодших.

✔ Тернопіль

На допомогу освітянам

У Тернополі відбулася перша західноукраїнська виставка навчальних закладів «Освіта-99». Її учасники — вузи Тернопільщини, Івано-Франківщини та Волині —демонстрували відвідувачам розроблені ними навчальні посібники та довідники, методичні та дидактичні матеріали, навчально-лабораторне та комп'ютерне обладнання. Під час активного спілкування науковців йшлося про шляхи ефективної перекваліфікації, відбувся обмін досвідом з напрацювання практичних та наукових розробок.

✔ Дніпропетровськ

Яке це місто без заповідника?

У межах Дніпропетровська створюють перший міський ландшафтний заповідник. Це 12 гектарів залісенених колишніх плавнів лівобережжя Дніпра, де тепер розташувався молодий Фрунзенський житловий масив. Цікаво, що ідею мати заповідник землякам підказала дитяча «Екологічна варта».

✔ Фотофакт

У Києві за сприяння ЮНІСЕФ з'явилася клініка для молоді. Підлітки та їх батьки можуть отримати безкоштовну медико-психологічну консультацію, допомогу. На знімку: лікар Оксана Казмирчук та медсестра Надія Бець обстежують пацієнта.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (ДІНАУ).

Хати ті — не з лободи...

Житомирщина посідає перше місце в Україні з приватизації об'єктів незавершеного будівництва. Але цим пишаються тільки представники Міжнародної фінансової корпорації. Для керівників області це лідерство — мов зубний біль...

Ліквідація наслідків ліквідації

Спершу ми ліквідовували наслідки аварії на ЧАЕС. Потім довелося зайнятися ліквідацією тих наслідків, що їх одержали в результаті ліквідації цієї аварії. Для «ліквідації наслідків ліквідації» чимало довелося попрацювати будівельникам. Приміром, одне з сіл Житомирського району, зведене спеціально для переселенців, спроектували й збудували проектанти й будівельники з сусідньої області. Мало того, що звичного браку в роботі допустили більше, ніж це в середньому робилося на той час. Та ще під час розробки проектів забули про деякі дуже істотні місцеві особливості, тому жити в тих будинках стало можливо лише після того, як вклали величезні кошти в перероблення... Правоохоронцям теж довелося ліквідовувати наслідки ліквідації. Найсвіжіший факт: Брусилівський районний суд засудив до двох років позбавлення волі сільського голову. Мовби помахом чарівної палички він перетворював людей, які не мали ніяких пільг щодо отримання житла, збудованого за чорнобильські кошти, на господарів будинків, споруджених для переселенців. Кому діставсь котедж вартістю близько 70 тисяч гривень, кому —більш як 100 тисяч. У довгому списку ощасливлених і сам сільський голова: господарство, яке він собі виділив, коштує понад 137 тисяч гривень. Викриття таких зловживань давно нікого не дивують, а надто в Брусилові — селищі, якому повернули статус райцентру після того, як у цей край вирішили спрямувати великий потік переселенців із зони безумовного відселення. Керівник цієї селищної ради був одним з перших, кому довелося сісти на лаву підсудних... Та основним «ліквідатором наслідків ліквідації» стало нині регіональне відділення Фонду держмайна. Торік в області продано 71 недобудований об'єкт — це майже чверть від того, що продано в цілому по Україні. Річний план виконано на 237 відсотків. Але що з того перевиконання, якщо в переліку об'єктів незавершеного будівництва, затверджених до приватизації сесією облради торік у червні, 219 недобудов. Ще один такий самий довгий список було затверджено на сесії на початку цього року. Чого тільки в тих списках немає... А загалом, за оцінкою заступника голови облдержадміністрації Сергія Ворощука, на Житомирщині понад 900 недобудов, у більшість яких вкладено чорнобильські кошти. Представники МФК називають іншу цифру — майже три тисячі незавершених об'єктів...

Хочете котедж за 10 копійок?

Саме такою була стартова ціна двох незавершених житлових будинків з будівельною готовністю 20 відсотків, виставлених на аукціон у середині травня. Торги ще по двох будинках, готовність яких 30 відсотків, стартують із ціни 20 копійок. Є і трохи серйозніші ціни: 3—15 гривень при тих-таки 20—30 відсотках будівельної готовності. Загалом виставляється 12 недобудов з Кам'янки Попільнянського району, але тільки по двох із них в умовах продажу зазначено як обов'язкову вимогу завершення будівництва. Інші можна купити і розібрати на будматеріал. Чому такі смішні стартові ціни? Кажуть, щоб не відлякувати потенційних учасників аукціонів, яким треба вносити 10 відсотків початкової ціни як заставу. У тім-то й річ, що охочих купити недобудови треба ще знайти... Приміром, 21 вересня на аукціон виставлялося 26 об'єктів, а вдалося продати тільки два, 23 жовтня продано 4 з 13 і т. д. Але й це ще нічого, бо були випадки, коли виставлялися два десятки об'єктів, а заявки взагалі не надходили — аукціони не відбувалися. У числі найбільш невезучих — недобудови, що в Хомутці Брусилівського району. Сюди планувалося переселити аж 550 сімей. 320 таки переїхали. Ну й що? Уявіть собі, в селі —дві сотні офіційно зареєстрованих безробітних. Виробничих об'єктів так і не звели, школи не закінчили. Хто тут реально може купити більше сотні житлових недобудов? Заплати за «коробку», потім іще ого скільки треба вкласти в завершення будівництва. А де їх брати? Як з'ясувалося, непросто продавати недобудови навіть у райцентрі —в Брусилові. У всякому разі остаточні ціни продажу на аукціонах годі й порівнювати з сумами, які було вкладено в будівництво.

Розповідає народний депутат України Володимир Заєць:

— Я направив два депутатських звернення — в прокуратуру і в СБУ. Ставив питання так: чи відповідає інтересам держави те, що діється з об'єктами, в які вкладено чорнобильські кошти? Процитую останнє речення з відповіді СБУ: «Однак вчинення злочинів проти держави чи інших злочинів, віднесених до компетенції СБУ, не вбачається».

Що найбільше обурює В. Зайця?

— Ніхто не хоче дати відповідь на запитання, чому будівництво житла для переселенців з року в рік недофінансовували, а розпорошення коштів тривало? Чому будувалися одночасно тисячі об'єктів, а не концентрувалися зусилля на тому, що можна було здати під ключ? Чому тих, хто був причетний до цього будівництва, цікавило тільки освоєння коштів чорнобильського фонду, а зовсім не проблеми чорнобильців? Власники знайдуться, але не ті, на чиї потреби ці кошти виділялися. У керівників держави нова тенденція: зони радіоактивного забруднення переглянути, людей не переселяти. От і виходить, що ці будинки державі не потрібні. Кажуть: якщо продати недобудови навіть за безцінь, хоч якась користь буде. Хіба можна так підходити? Якщо хтось украде, теж комусь якась користь буде. А де мораль, справедливість?.. Зрозуміло, чому люди не хочуть переїжджати з Народичів у Брусилів навіть коли дають житло: тут найбільший в області рівень безробіття. Фабрика «Полум'я» готова на 80 відсотків. А чому її ніяк не завершать?

У кожного — своя правда

«Будівництво велося протягом 1990—1993 років» — такий рядок, як правило, є в оголошеннях про приватизацію недобудованого житла. Виходить, уже років шість там, як кажуть у народі, і кіт не валявся. В якому стані ті «коробки» й фундаменти —уявити неважко.

— Невже треба чекати, поки все остаточно розсиплеться? —запитують фахівці проекту «Мала приватизація» Міжнародної фінансової корпорації, при активному сприянні яких проведено тринадцять торішніх аукціонів з продажу ОНБ. Першого досвіду продажу недобудованого житла в області набули ще 1996 року, коли в Баранівському районі було продано ціле «село» фундаментів і стін.

— За цей час ми зрозуміли, що не можна очікувати на великі гроші, — стверджували в регіональному відділенні ФДМУ, дискутуючи з В. Зайцем та журналістами, яким здавалося, що ціни продажу надто низькі. — Треба ще добре попросити людей, щоб виявили бажання купити стіни. Упевнилися також, що безглуздо вимагати від покупця добудовувати об'єкт, якщо готовність зовсім низька: хай собі розбирає й будує в іншому місці. Тим більше, що недобудоване житло розташоване незручно, людям нема чого туди переселятися, а для дач — добиратися важко і з Києва, і з Житомира.

16 недобудов у Головенці, що під Житомиром, пішли після удару молотка як будматеріали по 150—325 гривень. Об'єкти з готовністю 35 відсотків, які є сенс добудовувати, йдуть приблизно за 1300 гривень. Найбільше дивує працівників фонду те, що покупець змушений викладати на 20 відсотків більше цієї суми, начебто і в напівзруйнованих стін є якась додана вартість...

* * *

Низька якість будівництва відлякала свого часу багатьох жителів забруднених територій. Відсутність роботи — теж. Тому частина спорудженого для переселенців житла була з порушеннями виділена «своїм», частина перетворилася на «фундаментальне» житло — тільки фундаменти залишилися, бо все інше розікрали... Поки невблаганний час не поставив остаточної крапки на незавершеній чорнобильській програмі будівництва житла, в області прагнуть хоч за символічну ціну знайти йому нового господаря. Тоді, може, в XXI столітті хоч не доведеться витрачати гроші на розчищення територій від того, що сьогодні ще зветься недобудовою...

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Непросто продати недобудови. Навіть у райцентрі

НАДЖІНЕ

Мало хто знає, що дід Андрій, який пригощає курортників пловом, насправді — Айгер Кязимов

(Автор не несе відповідальності за наведені цитати й висловлені думки тих, кого він зустрів на трасах між Феодосією, Алуштою та Сімферополем)

Навряд чи є хоча б один серйозний мандрівник, який, проїхавши дорогами Криму, не згадав своєрідне життя місцевого населення. Письменник і високоосвічений викладач Є. Марков, чиї «Нариси Криму» вперше побачили світ у Санкт-Петербурзі 1875 року, дав мешканцям півострова таку характеристику: «Ці очі, сповнені зосередженого вогню, дивляться твердо й серйозно, але без тривоги, без поривань. Це мусульманські очі, очі фаталізму. В них не світиться сміливий дух підприємництва, шукання, боротьби. Але ви відчуєте, що це око не змигне перед занесеним кинджалом і не затремтить сльозою при вигляді крові».

Зовні точнісінько таким я побачив діда Андрія на коктебельській набережній, де він готує для заїжджих плов. Порція — дві гривні, на чистих столиках під деревами її подають у чистому посуді. Дивина не тільки в цьому. Вона і в тому, що насправді він —Айгер Кязимов. У минулому агроном, народився під Севастополем, у селищі Гончарне. І закінчується цим: у віці дев'яти років був примусово вивезений до Ташкента, де жив з 1948-го по 1988-й. Зараз повернувся, але у Насипне. Пенсіонер.

Дізнався, що хотів? А ось тепер можу відмовитися від люб'язно запропонованої ним порції їжі, він повірить, що я ситий. Тепер він з готовністю надасть мені можливість зробити його фото, поспішливо змінивши чистий головний убір на ще чистіший. Але я не можу продовжувати ставити йому барабанні запитання, коли хочу дізнатися ще хоч про щось. Місцеві звичаї вимагають, щоб я був ввічливим. Лише тоді я переконаюся у запевненні головного редактора емігрантського «Нового русского слова» автора нарисів «Лише про людей» Андрія Седих (1955 р., Париж), що «немає у світі народу привітнішого й гостиннішого за кримських татар».

Кому він заважав, дев'ятирічний, не мого розуму діло. Чому заважав — знають ті, кому треба. А може, не знають і вони. Може, заважав не він, а його батьки. Може... Та гадай скільки влізе. Тут краще подякувати й піти, бо шлях ще довгий. Гірський. А в горах, як повчально висловився татарин з оповіді того ж А. Седих, «дурневі нудно, а розумний — думає».

Про те, як у дитинстві водили знайомство з приємною, завжди усміхненою дівчинкою на прізвище Ага. Як гостинно приймала нас, цілу компанію, у Мисовому літня татарочка, не поскупившись на секрети рибальства й добування чистої питної води. Як біля селища Багатого зупинилися позаминулого року автобусом для кількахвилинного перепочинку і, ховаючись від спеки у затінку чебуречної «Бахчі Елі», прочитали на віконечку роздаточної: «На дурні запитання не відповідаємо». Це про що? Молодик-татарин буркнув нерозбірливо, але нас було кілька, веселих у передчутті відпочинку біля моря, через те легко притисли його до стіни. І з образою в голосі він нарешті відповів: «Та питають, яке ми м'ясо кладемо: з кішок чи собак?» Довелося взяти кілька чебуреків для перевірки. Дозвольте доповісти: «З яловичини».

Хто так його і навіщо? Задовго до лікаря й письменника С. Єлпатьєвського, який видав «Кримські нариси. Рік 1913-й», було відомо: «Вони делікатні, з прекрасними східними манерами..., виховані. Виховані давньою мусульманською культурою, тим зовсім особливим почуттям власної гідності, яке виховало старе, одвічно демократичне мусульманство. З людської слабкості вони влаштовують «марафети» між собою і з приїжджими людьми; але ці марафети теж мають якийсь особливий татарський характер — вони трохи смішні, трохи наївні й не дуже злісні». У селищі Морському я познайомлюся з татарином Мустафою Меметовичем. Він був виселений до Узбекистану юнаком, працюючи вівчарем. Там усе життя тер пас овець. Повернувся й тут працював вівчарем, поки стачило сил. Зараз підторговує виноградом на базарі. В кого спитати, кому він заважав? Приємний, балакучий дідуган. Якось я потис його правицю. Так, як тиснемо ми за слов'янським звичаєм людині, яка нам приємна: щиро, міцно. Мустафа Меметович подивився на свою долоню, на мене, на оточуючих і здивованоображено спитався, не звертаючись ні до кого: «Силу хоче показати, чи що?» І після того поцікавився, якої я національності. Вкрай незручне становище через власну необережність! Потім люди значні мені пояснювали: «Кращих друзів за кримських татар немає. Але через одне необдумане слово, рух, навіть погляд вони перетворюються на ворогів. На жаль, надовго. І виправити що-небудь дуже важко. Бо біль вони в душі несуть».

* * *

Цим, вірогідно, і користуються ті, знайти кого дуже нелегко. Саме вони кажуть, що репатріанти переїли усіх собак. Маю засвідчити: собаки відгукуються на першу вимогу з-за будь-якого паркану будь-якої садиби. А чийсь смішний песик, якраз у тому селищі, де чутки набули найбільшого розголосу, спить на осонні якраз посеред місцевого бродовища, змушуючи перехожих обходити його, а машини — об'їжджати. Як на мене, то я почав би саме з цього валяки. Репатріанти у свою чергу буцімто поставили місцевих до відома, що переріжуть їх усіх. Наче не чіпають. А останній серйозний конфлікт, що розпочався в селищі Курортному три роки тому й набув розголосу республіканського, мав на меті, якщо вірити минулорічній книжці К. Чернецова «Крим бандитський», не «патрання» місцевих пенсіонерів з російською пропискою, а розбірки місцевих «бригад». Існує й ще один привід для невдоволення. Найяскравіше його висловив мешканець селища Лозове, що під Сімферополем: «Я живу поруч з татарином. В нього величезні залізні ворота, завжди незамкнені, в мене — маленька хвіртка». Але й це надто несерйозно. У Судаку я познайомився з «підпільним» фотографом Романом Мухамедовим: сидить на парапеті з мавпочкою, а підійди зі своєю «мильницею» — за дві гривні увічнить. Коли хлопець переселявся з Ташкента, йому було 30 років. Живе тут вже вісім. Для свого будинку зробив лише підвал. Цеглу не поклав, бо глибоко переконаний: «Зараз будуватися — без штанів залишишся». Оно художники за вечір заробляють на набережній до 200 доларів, податків не платять, їх ганяють то з Алушти в Судак, то навпаки. За тиждень я був в Алушті. «Художників» там стільки ж, скільки й у Судаку. Привід знов смішний. Ще Роман каже, що робота складна, сезонна, патент дорогий, купу папірців доводиться тягати з собою, щоб не штрафували... Я слухав його й думав: повний відчай у чоловіка. Вихід, як виявляється, він бачить у... переїзді до Москви: «Там легше взяти патент, який не включається в дохід». Дуже оригінальне рішення. І що най-най, він переконаний, що його хтось чекає в першопрестольній. Як вам ця риса національного характеру?.. Найцікавіше, що коли доходить до діла, сімферопольська офіціантка Світлана Пшенична, росіянка, що працює в судакській чайхані, може щиро обуритися: «А яка мені різниця?! Аби платили!»

* * *

Я їхав і здогадувався, чому репатріанти з місцевими і між собою живуть в очікуванні якихось капостей. Над ними тяжіє минуле. Минуле їхніх батьків. Ось його частка, з інформації Кримського обкому партії до Центрального штабу партизанського руху про стан партизанського руху в Криму, 7 липня 1942 року: «У всіх гірських татарських селах німецьке командування створило з татар добровольчі загони для боротьби з партизанами на чолі з німецькими або румунськими інструкторами. Всі, хто входить до цих загонів, обмундировані в румунську або німецьку форму, озброєні зброєю, захопленою німцями при відступі Червоної Армії, а також кулеметами й мінометами. Всі особи, які входять до загонів, одержують зарплатню, продовольство, звільнені від податків, одержали кращі наділи садів, виноградників, тютюнових плантацій. Ці «добровольчі» загони несуть дозорну службу і при появі партизанів одразу ж подають сигнал тривоги». Фашисти обіцяли їм за це «автономію», «Крим для татар», озброювали татарське населення начебто для захисту сіл від бандитів та грабіжників, бо самим, мовляв, немає коли займатися внутрішніми справами. Розпалювали національну ворожнечу.

Але коли довкола кров і смерть, коли за твоєю спиною старі батьки, жінка, діти — багатий маєш вибір? Я читав документи зі збірника «Крим у період Великої Вітчизняної війни. 1941—1945» («Таврія», 1973) і починав розуміти: коли це не масове явище, коли навіть ті, хто складав ці папери, ставився до татар зі співчуттям, коли люди за це відсиділи своє... Не нам їх судити. В нас є Бог. Вони мають Аллаха.

* * *

Ось коли, мабуть, мій дорожній бог мене почув, звівши у селищі Рибаче з чорнокосою татарочкою, яка «катала» чебуреки.

— Не поспішай, роби спокійно.

Вона скоса глянула на мене так, як може дивитися красива дівчина на чоловіка:

— От аби нам усі такі клієнти.

Непогана зав'язка для знайомства... Чи я помиляюся?

— Як тебе звуть?

— В мене важке ім'я.

— Я запам'ятаю.

— Наджіне. По-вашому — Надія.

От їй — складніше за всіх. Десь там, під хлібним містом Ташкентом, залишилися могили її родичів. Друзі по школі, можливо, навіть перше сором'язливе дівоче кохання. Про останнє не питай, все одно не скаже. Залишилося дитинство. Поки що єдине минуле у її житті. Повернутися до нього тепер дуже складно через кордони й гроші. А тут — усе нове, незвичне й далеке. Наче сни. Сумує?.. Звичайно. Дуже. Але має трьох братів. Все ж якась розрада. О-он один з них, наймолодший...

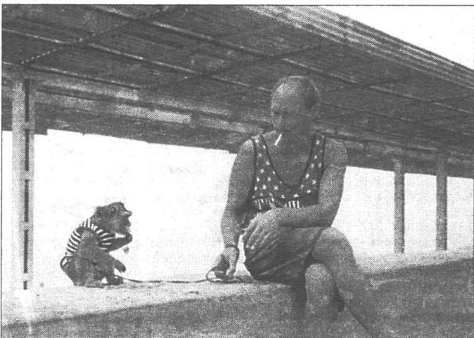
Я озирнувся. Біля проіржавілих «Жигулів» стояв міцний, спортивної статури татарин. Немов справжній аскер, він не повертав голову в бік сестри. Йому достатньо було позирку ще тоді, коли я до неї підходив.

Отут ні к селу ні к городу я згадав ще одне зізнання місцевих: побутовий клімат при татарах покращав. І, як виявилось, перші післявоєнні переселенці мали рацію: на базарах при татарах набагато більше соковитої, смачної, завжди свіжої городини. Знають вони якісь секрети...

І отоді подумки я побажав їм щастя на землі їхніх предків. Бо вголос таке казати незручно навіть серед незнайомих слов'ян. Нещиро вийде. А так — наче нічого. Тим більше, що пам'ятаю: надія вмирає останньою. Тим більше, що хочу, аби вона не вмирала взагалі. Тим більше — така красива.

Наджіне...

Дмитро КОНОВАЛОВ.
Фото автора.

Романові Мухамедову і з мавпочкою-краболовом заробити важкувато

Абзац з листа

Маємо підтримати свого виробника

Найперша причина зубожіння населення — засилля іноземних товарів. Купуючи вітчизняні вироби, ми сплачуємо своєму виробникові, а придбавши товар на ринку, добровільно віддаємо свої гроші за кордон, а потім звертаємося по допомогу до МВФ.

Н. ГУСЄВ.

Київ.

Завод і нині не працює...

Пам'ятаю гасло 1994 року з портретом нинішнього Президента: «При Кучмі твій завод працюватиме!». І я з радістю віддав за нього свій голос. Нині, з'ясовується, потрібне «вливання» МВФ, щоб запрацювала наша промисловість. Не закордонні кредити нам допоможуть, а вміле керівництво державою. Цікаво, чим тепер «братимуть» претенденти в Президенти?

І. ДАВИДЕНКО,
ветеран праці.

Черкаси.

Їмо сьогодні хліб наших онуків

Хочу знати, куди потрапляють ті гроші, що держава одержує від МВФ, та чому цей фонд разом з НАТО диктують нам свої вимоги? Народу від позичок однак не полегшало.

Ганна ЦИМБАЛЮК,
пенсіонерка.

Дебальцеве
Донецької області.

Не такою бачимо свою державу

Чи не перетвориться наша прекрасна, багата Україна на колонію? Страшно за дітей та внуків. Що їх чекає? Уряд має звернути з цього згубного курсу, який прозвали реформами, або поступитися тим, хто справді дбає за народ.

ЛЕБІДЬ, ЧМИР, БУЛЬБОТКО,
пенсіонери.

Сніжне
Донецької області.

А світло вимикають...

На звернення людей села до Президента з проханням не вимикати електроенергію він відгукнувся негайно — зняв з посади міністра енергетики. І що змінилося? Міністр інший, а ми як були без світла тоді, так і сьогодні без нього. Хотіли світла, а маємо нового міністра.

Ярослав БОРСУК.

Підгайці
Тернопільської області.

Ви нам писали

Працюйте і чужі борги рахуйте

Листа педагогів Ємільчинської загальноосвітньої школи № 2 про заборгованість заробітної плати розглянуто в Житомирській облдержадміністрації. Заступник голови ОДА І. Рафальський повідомив редакції, що за 1998 рік з нарахованих 78 993 гривень педагогам виплачено готівкою 29 964 гривні, через взаємозаліки та розрахункові листи видано товарів на 24 132 гривні. Заборгували вчителям майже 30 тисяч гривень.

Як зазначила в телефонній розмові директор школи № 2 Галина Коваленко, колектив не одержує грошей із серпня 1998-го. Отже, питання залишається відкритим...

Відділ листів.

Фото з конверта

Ой кум до куми залицявся...

Фото Павла ЮРЧУКА.

Київ.

«Не глухий кут, а світло в тунелі»

Журналістське розслідування

Лист волав про несправедливість.

Голова ініціативної групи (так назвалася) Людмила Кравчук, передаючи послання до редакції, просила провести незалежне журналістське розслідування.

Розпочав я його із зустрічі з директором підприємства «Укрвагонсервіс» Володимиром Некрасовим.

Розмова вийшла сумбурна, але по суті питань, порушених у колективному посланні п'яти високим інстанціям.

— Володимире Тарасовичу, автори листа просять прокуратуру, голову столичної держадміністрації, ваше начальство та ЗМІ дати їм спокій «від одурманювання чужою вірою, яку насаджує секта «Сандей».

— Такої секти немає. Є зареєстрована в Україні громада християн євангельської віри «Слово віри». Із 5600 працівників підприємства її парафіянами є близько 300, у тому числі й я.

— «Кожному віруючому належить платити 10 відсотків від прибутків до казни цих пройдисвітів», — пишуть у листі ваші підлеглі.

— Ці гроші, з доброї волі, віруючі віддають громаді під час богослужіння. До підприємства це немає жодної причетності. Жертвують, до речі, хто скільки може: «десятина суто символічна назва пожертвування. А це може бути і гривня, й окраєць хліба, і добре слово.

— У листі стверджується, що ви, використовуючи технічні засоби, пропагуєте «Слово віри» у потягах.

— Крім релігійної музики, що входить до репертуару концертних програм, нічого в потягах не лунає. Богослужіння на підприємстві відбувалося згідно з колективним договором і на основі Конституції. Нині, за наполяганням того самого колективу, відповідний пункт з договору вилучено — ніхто насильно нікому нічого не нав'язує.

— Вас звинувачують у тому, що позбуваєтеся людей, «які відмовляються йти в секту», «керівників, які захищають інтереси колективу», берете на роботу колишніх прогульників і п'яниць, аби тільки вони вірували...

Володимир Некрасов на кожне запитання просив бухгалтерію, відділ кадрів, своїх заступників давати офіційну відповідь, копії наказів, довідки. Ці документи цілком спростовують дані, наведені в листі. Їх спростовує й довідка, підготовлена спеціальною комісією Південно-Західної залізниці, яка працювала за матеріалами чотирьох київських газет, а отже, за вищезгаданою скаргою.

— Вам дорікають, Володимире Тарасовичу, і за дев'ять місяців, що ви їх відсиділи в слідчому ізоляторі.

— Дехто поінформував органи про порушення мною правил валютних операцій. Дев'ять місяців за ґратами я тільки те й робив, що доводив свою невинність.

Потім отримав офіційну довідку, що «прокуратурою м. Києва припинено кримінальну справу в частині порушення...».

З Іваном Петровичем Супруненком, про якого в скарзі пишуть як про жертву переслідування, зустрілися ми в редакції.

— Я Почесний залізничник, з 27 років роботи в галузі — 13 років очолював київський резерв провідників, —розповідає Супруненко. — Усе було гаразд, поки на підприємстві не з'явилася секта. Під своїх людей Некрасов розпочав ломку налагодженого механізму. Єдиний резерв він розчленив на три, а потім на чотири. Всю цю реорганізацію Некрасов мені пояснив так: «Ти відібрав богослужіння, я відберу в тебе владу». Я керую одним із резервів, іншими — люди Некрасова.

Іван Петрович прийшов до редакції з новим листом.

«Його підписали сотні колег», — запевнив він. У листі йшлося про безліч порушень з боку Некрасова. Але Іван Петрович не довів жодного з них документально. Ні в день зустрічі, ні наступного дня, як обіцяв, ні згодом.

До речі, про листи. В посланні двохсот працівників, принесеному Людмилою Кравчук, і в «листі 2200», про який згадує Володимир Некрасов, я зафіксував щонайменше два десятки однакових підписів.

Хлопці, у вас білети, чи?..

Пробувши кілька годин на підприємстві, я до зустрічі з директором і після намагався з'ясувати у балакучих: як їм живеться і чим не догодив директор. Троє із двадцяти підтвердили: немає стимулу в роботі провідників. Більшість дякували Богові, що є робота і хліб на столі, троє казали про релігійний фанатизм Некрасова та його команди. «Але це їхня особиста справа, аби на роботі не позначалося», — додавали.

Чи позначається — судити вам, шановний читачу...

Наостанок лист Ольги Закірової з Полтави. Моя колега описує одісею зі столиці до Полтави потягом № 210. Їхала з сином у напівпорожньому вагоні в спеку неймовірну. І, як часто трапляється, при закупорених вікнах. Хотіла перебратися до сусіднього купе, але натрапила на «ласкаве» «нізя!». Запросила бригадира, але замість допомоги чи бодай доброго слова почула: «У карти провідники грають? Та ж бо не на гроші»...

І таке інше. На семи аркушах друкованого тексту...

— І все-таки попереду ми бачимо не глухий кут, а світло в кінці тунелю, — сказав на прощання Володимир Некрасов.

Іван ІЛЛЯШ.

Конфлікт виробничий, а не релігійний

Відкритий лист тим, хто в білому бачить чорне

Деякі газети опублікували дуже схожі за змістом статті щодо моєї діяльності як директора державного підприємства «Укрвагонсервіс». Ці видання, немов домовившись, звинуватили мене у зловживаннях службовим становищем, сектантському фанатизмі та сутяжництві й тим самим протиставили колективу підприємства.

Усі вигадки і наклепи я категорично заперечую і спростовую.

Повідомляю, що основною метою згаданих публікацій було створення громадської думки, ніби моя діяльність має злочинний характер та ще й перебуває під тотальним контролем релігійної секти.

Для цього й було використано, як привід для конфлікту, лист.

Йдеться про так звану скаргу чотирьох тисяч працівників нашого колективу, яку підписали лише 170 членів підприємства.

Водночас заявляю, що одразу після опублікування цих статей на підприємстві проводилися збори колективу, які ухвалили лист-відповідь. У ньому повністю спростовані «факти», розповсюджені ласими на сенсації газетами. Лист, під яким підписалися 2200 працівників підприємства, надіслано в Міністерство транспорту, «Укрзалізницю», Генеральну прокуратуру, Службу безпеки України, ЗМІ.

У статтях вищезазначених газет є і голослівні звинувачення щодо обов'язкових масових зборів так званих «десятин» на користь об'єднання «Слово віри» (до речі, «Слово віри» — це не секта, а зареєстрована в Україні громада християн Євангельської віри).

Я, керівник підприємства, спростовую і ці звинувачення. Ніколи у нас не проводилися масові збори «десятини», з жодного працівника підприємства не було стягнуто жодної копійки на користь якихось сект, громад, церков.

Тепер для окреслення справжнього стану речей на держпідприємстві надаю інформацію про «Укрвагонсервіс».

Його створено на базі вагонної дільниці Київ-Пасажирський близько трьох років тому. Підприємство має кілька своїх філій, баз, цехів та складів, де працює понад 5600 працівників. Основна мета діяльності — обслуговування пасажирів потягів дальнього слідування та надання їм комплексу послуг. Усі ми потенційні пасажири і не раз були свідками пияцтва провідників, відчули їхню зневагу до себе, користувалися брудною, мокрою білизною, гидкими туалетами. Внаслідок такого «сервісу» після поїздки залишаються дуже гіркі спогади про вітчизняну залізницю. Хочу зазначити, що ситуація в Київському резерві ставала дедалі гіршою.

У 1998 році порівняно з 1997 роком стосовно працівників резерву було порушено майже удвічі більше кримінальних справ. Майже удвічі більше було й засуджених. Причина не тільки в провідниках, а, насамперед, в існуючій системі поборів та хабарів. Про яке обслуговування, про яку увагу до пасажирів може йтися, якщо провідник вимушений був думати не про роботу, а про те, як заробити гроші, які «погріли» б руку керівника. Провідник у рейсі думав про контрабандний товар, безквиткового пасажира, продаж «лівого» товару та вже використаної білизни.

Першопричиною виникнення конфлікту стало те, що адміністрація підприємства прийняла підказане самим життям радикальне рішення — усунула від керівництва певних осіб.

Коли це сталося, колишні керівники кинулися агітувати провідників проти заходів керівництва «Укрвагонсервісу». Прямим наслідком таких дій стали документи про збори, так звані колективні підписні листи-скарги, свідчення «потерпілих» на начальника Некрасова.

Підставою для конфлікту начальника резерву Супруненка та його «команди» з адміністрацією «Укрвагонсервісу» стало обмеження їхньої влади, а ніяк не «зомбування залізницею» (як пише одна з газет), не релігійний екстремізм і не стягування «десятини» на користь міфічних сектантів.

Наостанок повідомляю, що державне підприємство «Укрвагонсервіс» подало на кожну з газет офіційні позови за дезінформацію громадськості та наклепництво з вимогою відшкодування завданих збитків.

Володимир НЕКРАСОВ,
директор державного підприємства «Укрвагонсервіс».

«Укрвагонсервіс» подав позови в суд

Свою країну підмітати нам

Турбівський машинобудівний завод на Вінниччині може повністю забезпечити потреби держави у техніці для комунального господарства. Тим часом комусь вигідно завозити таку техніку з-за кордону.

Екологія

Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України до кінця нинішнього року має подати на затвердження уряду Концепцію санітарної очистки населених пунктів та поводження з твердими побутовими відходами. Її проект уже розробили спеціалісти Українського НДІ прогресивних технологій у комунальному господарстві. Як зазначається у документі, більше 80% автомобілів для вивезення сміття вичерпали технічний ресурс експлуатації. Замінити їх пропонується на автомобілі іноземного виробництва.

Автори проекту свій вибір зупинили на «мерседесах» 1984 року випуску (так конкретно і записано у документі. — **Авт.**). За один такий автомобіль 15-річної давності, як підрахували спеціалісти, доведеться заплатити 50 тисяч німецьких марок. Не відомо тільки, як вдасться при цьому обійти один з урядових документів — про заборону ввезення автомобілів, «вік» котрих більш як десять років.

Та що автомобілі — контейнери для сміття, переконують автори проекту, теж мають бути імпортні: німецькі, австрійські. Їх вартість — від 95 до 295 німецьких марок. У переліку є й інше комунальне обладнання, що його плановано купувати за кордоном.

Про вітчизняні підприємства, які виготовляють аналогічні машини, — Київський завод «Коммаш» і Турбівський машинобудівний (Вінницька область) — не згадано жодним словом, ніби їх і немає. Хоча вартість вітчизняних сміттєвозів утричі нижча. Ті, що виготовляються на шасі автомобіля ЗІЛ, коштують 38,5 тисячі гривень, КамАЗ — 47 тисяч грн. (йдеться про зовсім нові машини). Представників комунального машинобудування навіть не запросили взяти участь в обговоренні документа...

«Нас знають не менше, ніж «ВАЗ»

Турбівський машинобудівний завод (нині ВАТ «АТЕКО»), хоч і розташований у невеликому Липовецькому районі, знають, без перебільшення, у всіх державах СНД. У колишньому Союзі було єдине підприємство з виробництва великовагових сміттєвозів — тих, що комплектуються на шасі автомобілів МАЗ і КамАЗ. Встановлювалося обладнання й на ЗІЛи та ГАЗи. Протягом року в цехах «народжувалося» 3,5 тисячі сміттєвозів.

Крім того, з конвеєра сходила ще тисяча одиниць іншої комунальної техніки: машин для поливання і миття вулиць, прибирання тротуарів, розкидання піску, очищення «вогнів» на злітних смугах і доріжках в аеропортах і навіть для прибирання літаків — усього близько двадцяти найменувань.

Роз'їжджалась вона у всі куточки — від Москви аж до окраїн — підприємство на 90% задовольняло запити комунальників. Як жартує директор Ярослав Ільчук, хоча сміттєвози не «Жигулі», але нашу продукцію знали не менш, ніж вазівську.

До честі адміністрації, машинобудівники зуміли не збанкрутувати.

— Випуск техніки значно скоротився, — каже Ярослав Лукич, — але нам вдалося головне — зберегти колектив, точніше, його основу, до того ж і робітників, і інженерно-технічних працівників.

Більшість ліній законсервована. Чекаємо на кращі часи... Але головний конвеєр, на якому складаються сміттєвози, працює. Росія, як і раніше, є їх найбільшим замовником. Торік комунальникам сусідньої держави відправлено 90% виготовлених машин. Наші теж купували, але менше. Підприємство одне з тих, що не має заборгованості перед бюджетом. На жаль, з виплатою зарплати тут трохи відстають.

— Ми могли б повністю забезпечити комунальне господарство держави необхідною технікою, — каже Я. Ільчук, — виробничі потужності розраховані на виготовлення 4,5 тисячі одиниць машин і обладнання. Маємо наявні трудові ресурси. Тільки б держава замовляла їх у нас, а не за рубежем. Про підготовлений проект Концепції санітарної очистки населених пунктів директор довідався випадково. Головний інженер Владислав Вітюк привіз із Києва. Був у справах в Українській асоціації автопідприємств санітарної очистки там і почув про документ, обговорення якого відбулося в Харкові, на базі інституту-розробника.

— Знаєте, що мене найбільше здивувало? — запитує Я. Ільчук. — У державній програмі жодним словом не сказано про нові розробки вітчизняних комунальних машин, хоча наші конструктори постійно працюють над ними. У минулому році розпочали серійне виробництво двох нових машин, освоїли виготовлення контейнерів...

Своя «мітла» не гірша...

Що вони, машини, не гірші від зарубіжних, Ільчук довів на конкретному прикладі. Торік в американському місті Лас-Вегас проходила виставка нової техніки для комунального господарства. Не подумайте, що турбівські машинобудівники брали в ній участь: із їхніми статками за океан не дістанешся. За прогресивний напрям американці визнали застосування маніпулярної системи завантаження автомобілів. Спеціалісти пояснюють, що завдяки їй повністю усувається контакт людини з відходами. Якщо раніше потрібно було вручну підкочувати контейнер до машини, то тепер досить тільки натиснути кнопку — і «вантажник»-маніпулятор автоматично перекине його в кузов.

— Не хочу хвалитися, — продовжує співрозмовник, — але саме таку машину ми впровадили торік у серійне виробництво. Щоправда, довго працювали над нею. Після випробувань, що проводилися у Києві, ще майже два роки усували огріхи, а нині вже відправляємо споживачам.

Йдеться, до того ж, про маніпулятори двох типів — із розміщенням механізму завантаження у задній частині кузова і збоку. «Львівспецкомунтранс», наприклад, придбав автомобілі із заднім завантаженням: на вузьких вуличках старовинного міста тільки так зручно підбирати контейнери. Такий самий автомобіль купили одесити. Ним легко маневрувати між торговельними рядами на Привозі. Нове обладнання має ще одну особливість: підвищено коефіцієнт пресування, на що комунальники неодмінно звертають увагу. Тепер він становить 4 — 5 одиниць. Для порівняння: на автомобілях «Мерседес» він не набагато вищий — 5 — 6 одиниць.

Як пояснили на заводі, нові маніпулятори пристосовані до роботи з контейнерами європейського зразка. Але тепер і в «АТЕКО» випускають не гірші — на колесах, з кришкою, все, як у зарубіжних. Лише з матеріалу іншого. «Пластмаса чи пластик нам не підходять, — приєднується до розмови головний інженер Владислав Вітюк. — Бо викидають у них і метал, і будівельні матеріали. Через це забезпечили маніпулятори додатковим запасом міцності: їхня вантажопідйомність — одна тонна».

А підтримка — хіба що на словах

Спеціалісти ВАТ «АТЕКО» спільно з колегами з Кременчуцького автозаводу виношують ідею: створити автомобіль для вивезення побутових відходів на вітчизняному шасі — автомобілях КрАЗ.

— Комплектувати обладнання на тих машинах, що нині сходять з конвеєра, — пояснює головний інженер «АТЕКО» В. Вітюк, — можна, але чи варто? Вони —великогабаритні і тому незручні для експлуатації в умовах міста. Потрібна малотоннажка...

На КрАЗі взялися за її розробку. Але справа просувається дуже повільно. Без державної підтримки не обійтися.

На думку керівників «АТЕКО», врешті, можна б і далі рухатись уже наїждженою колією — продовжити співпрацю з автозаводом ЗІЛ. Наскільки це дешевше для нас — згадувалося. Але якщо чиновники доб'ються свого, переозброєння парку комунальних АТП дуже скоро вилізе боком. Як тільки справа торкнеться ремонту — а старі автомобілі, хай і «мерседеси», без нього не обійдуться — комунальники змушені будуть йти до німців на поклін. Про вартість імпортних запчастин казати не доводиться — автомобілісти добре знають їм ціну. Вона стане непосильним тягарем для бюджету. І тільки тому, що комусь дуже хочеться прибирати наше сміття чужою мітлою.

Прокинувся вранці — прибери планету

Торік з великих і малих міст держави вивезено 47 мільйонів кубічних метрів побутових відходів. Приблизно через 2—3 роки, прогнозують комунальники, купа сміття збільшиться ще на три мільйони кубометрів відходів. Із 656 санкціонованих звалищ (а скільки їх стихійних!), на які вони вивозяться, більше половини працює у режимі перевантаження. Не дивно, що на ринку комунальних послуг з'являється дедалі більше чужих «підмітайлів».

Іноземні фірми збирають і вивозять відходи у Ялті, Одесі, Тернополі. Настійно просяться прибирати Львів... У Києві, Дніпропетровську, Харкові та Севастополі працюють заводи для спалювання сміття — знову-таки чужого, німецького, виробництва. До речі, їхні виробники від технології спалювання відмовилися —зазнає шкоди довкілля. А наші продовжують димити.

У зв'язку з цим ще раз повернуся до розмови про турбівських машинобудівників. На цьому підприємстві є сучасна технологія виготовлення заводів для переробляння сміття — біотехнологічна. Чотири таких заводи поставлено споживачам. Чи знають про це автори Концепції?.. Для них, як і для інших зацікавлених, повідомляємо: знаходиться назване підприємство за 25 кілометрів від Вінниці у селищі Турбів Липовецького району. Тел.: 4-21-52, факс: 2-18-06.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімках: директор підприємства Я. Ільчук і головний інженер В. Вітюк; на лінії модель КО-415-01 з шестикратним пресом і боковим навантажувачем.

Фото Володимира КЛЕПКА.

Добре борошно з Кобеляк

Понад триста тонн високоякісного борошна випускає щодоби новий млин СП «Арго Трейдинг Лтд» у Кобеляках. Установлене тут сучасне імпортне обладнання дає можливість утричі тоншого помолу, ніж за наявними стандартами. Виготовляють його з пшениці добірних сортів, тому воно містить високий процент клейковини. Багато підприємств, які виготовляють макаронні вироби, прагнуть придбати борошно кобеляцького виробництва, яке реалізується в мішках по 50 кг. А в паперових пакетах по 2—3 кг воно надходить до магазинів Полтави, Києва, Дніпропетровська, Криму. Оцінили кобеляцьку продукцію і господарки, які готують з неї смачні пиріжки, вареники, галушки.

На фото: вищого гатунку борошно в пакетах до відправки споживачам готує оператор Олег Душка.

Полтавська область.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Руно, та не золоте

Жнивами чабанів називають у Таврії стрижку овець — саме до цього приступили зараз господарства Херсонщини. Загальне поголів'я нині значно зменшилося і становить близько 60 тисяч тварин. У кращі часи ця цифра сягала величин в десять разів більшої... Поки що настриг немитої вовни від однієї вівці становить близько 4 кілограмів, хоча, приміром, у Скадовському та Генічеському районах — на кілограм більше. Найвищий настриг — у Горностаївському районі, де від кожної овечки взяли по 5,2 кілограма руна.

Та хвилюються чабани за інше: чи ж буде зиск від нелегкої роботи? Адже переробні фабрики беруть сировину за низькими цінами і, до того ж, розраховуються не відразу.

Херсон.

У номер

✔ Тернопіль

Зборівська битва — як віха

Тернопілля готується до святкування 350-річчя Зборівської битви. В обласному центрі вже відбулася всеукраїнська науково-практична конференція «Зборівська битва як віха в історії розвитку української державності».

Темою розмови науковців Тернополя, Києва, Львова стала оцінка Зборівського мирного договору, підписаного Богданом Хмельницьким з польськими завойовниками, для подальшого розвитку національно-визвольного руху в Україні.

Йшлося також про збереження пам'яток козаччини.

Урочини з нагоди 350-річчя Зборівської битви відбудуться у Зборові 21—22 серпня.

✔ Полтава

За прапор, гімн і пісню

До Дня незалежності Полтавщина матиме свої нові гімн і прапор. Положення про конкурс затверджено розпорядженням голови облради.

Заключний огляд-конкурс кращих творів відбудеться 16 серпня. Тим часом у самому місті триває марафон на кращу пісню про Полтаву. Із 35 пісень місцевих авторів журі відібрало 10. Однак найкращої ще не визначило. Разом з журі це зроблять самі полтавці за допомогою місцевих теле-, радіопрограм та газет.

✔ Дніпропетровськ

Виявляється, жити шкідливо

Вчені Дніпропетровська вирішили об'єднатися, щоб напрацювати варіанти виживання населення в умовах екологічного неблагополуччя і всіляких техногенних перевантажень. Проблеми оздоровлення навколишнього середовища нині ніби відступили на другий план. А дарма! Поки ми зайняті винятково соціально-економічним виживанням, елементарне фізичне, виявляється, досягло справді катастрофічних масштабів. Жити стало не тільки гірко, а й шкідливо. Особливо в Придніпровсько-Донецькому регіоні, де науковці й збираються втілювати свої проекти екологізації.

✔ Сімферополь

«Фуете Артека»

Цілий тиждень під такою назвою триває II Міжнародний дитячо-юнацький конкурс класичного танцю. У ньому беруть участь вихованці провідних балетних шкіл України, Росії, Молдови, Австрії, Латвії, Ізраїлю. Представницьке журі у складі академіка Юрія Григоровича з Росії, прими-балерини «Великого» Людмили Семеняки, соліста Національної опери України народного артиста Віктора Ярошенка, балетмейстерів, педагогів з США, Німеччини і Австрії оцінюють молоді обдарування у трьох групах: дитячій, підлітковій і юнацькій. Завершиться конкурс 19 червня великим гала-концертом лауреатів, у якому візьмуть участь не лише переможці «Фуете Артека», а й видатні танцівники сучасності.

✔ Одеса

Письменники об`єдналися

В Одесі, у Всесвітньому клубі одеситів, відбулася презентація створеного «Літературного агентства». Його мета — захист прав авторів та сприяння у виданні цікавих рукописів і перевиданні творів, що вже здобули читацький інтерес. З часом, після реалізації низки проектів, «Літературне агентство» має намір відкрити магазин книжкових новинок.

✔ Фотофакт

У АТ «Радсад», що на Миколаївщині, на базі спорткомплексу відбулися літні спортивні ігри корпорації «Садвинпром». У підсумку спортивна збірна «Миколаївсадвинпрому» впевнено посіла перше місце у командному заліку. На другому місці — херсонці, третє дісталося одеситам.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Кримчани відроджують Великий Шовковий шлях

У стародавній Генуезькій фортеці, як і в давні часи, знов піднімають прапори і яскраві намети

Туризм

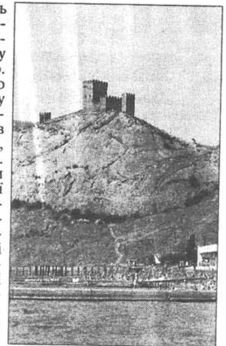
На цей раз не лише заморські купці, а й представники численних народів Криму і туристи з усіх усюд. Вони стали учасниками ярмарку і фестивалю, які прикрасили міжнародну конференцію «Великий Шовковий шлях». Свято відбулося в Судаку за підтримки Держкомтуризму України, уряду Криму та міської адміністрації.

Проект ЮНЕСКО — ВТО (Всесвітньої туристичної організації) з розвитку культури і туризму на Великому Шовковому шляху було розглянуто на 34-му засіданні комісії ВТО в Ташкенті. Його визнали пріоритетним напрямом туризму для багатьох країн.

У зв'язку з цим на сесії Судакської міськради затверджено і вже почато виконання низки заходів, які сприятимуть успішному проведенню курортного сезону. Зокрема, створено при відділі курортів і туризму міськвиконкому госпрозрахункове підприємство «Курортне агентство». Для реклами унікальних туристичних приваб Судака на гроші TACIS створено інформцентр.

Уперше закурсують маршрутом Феодосія — Коктебель —Судак — Ялта рейсові теплоходи, круїзні судна відтепер заходитимуть і в Судак. У розпалі підготовка рекламних проспектів, цікавих культурно- екскурсійних програм, пам'ятних сувенірів.

Кожному цікаво було побачити, як у сучасних барвах заграє стародавній Шовковий шлях. Прокладений в перші віки нової ери, він протягом століть служив зближенню різних народів, обміну знаннями, ідеями, взаємному збагаченню мов і культур. Товари йшли з древнього Сходу на Захід, у Римську імперію караванним маршрутом, який пролягав через Сугдею, Солдаю, Сурож, Су-Даг, Судак. Каравани з шовком йшли з древньої китайської столиці Лаоян і закінчувалися біля морських берегів кримського півострова, якраз там, де нині курортний Судак. Містопорт у давні часи росло і міцніло саме під благотворним впливом міжнародної торгівлі, стійке зростання якої забезпечили стабільність осідлого життя і надійний захист міських стін.

Важливим завданням довгострокового плану ЮНЕСКО є сприяння економічному розвитку зони Шовкового шляху, створенню робочих місць, поліпшенню охорони довкілля, збереженню народних промислів і традицій, створенню зон спеціалізованого туризму.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Усі шляхи ведуть у... Сорочинці

Ярмарки

Наприкінці літа, протягом ось вже тридцяти трьох років на Полтавщині біля села Великі Сорочинці збирається люд з усієї країни. Щороку Сорочинський ярмарок приваблює понад 300 тисяч гостей. Цього року він проводитиметься на державному рівні: створено відповідний організаційний комітет при Кабміні. Організатори прагнуть поєднати колорит національного фольклорного свята і досягнення вітчизняної промисловості. Нині облаштовуються шляхи й поле площею 11 гектарів. Саме на ньому 18—22 серпня й проходитиме незабутнє дійство.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Ми — соратники!»

Прем'єри

Так називається нова авторська робота головного режисера Кіровоградської обласної державної телерадіокомпанії Володимира Мощинського.

Сорокап'ятихвилинна документально-хронікальна стрічка присвячена зустрічі семи начальників УКДБ-УСБУ області, які очолювали обласне управління протягом останніх двадцяти п'яти років. Цю зустріч було організовано за ініціативи нинішнього начальника УСБУ Івана Кулака і приурочено святкуванню шестидесятиріччя створення Кіровоградської області.

— Нині багато пишеться і знімається фільмів про ЦРУ, ФБР і майже нічого про діяльність українських спецслужб, — зазначив один із авторів фільму, начальник прес-служби УСБУ в Кіровоградській області Федір Шепель, — тож поява фільму «Ми — соратники!» подія, якій поки що не має аналогів в Україні...

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Скарби стародавнього городища

Знахідки

Плідною виявилася цьогорічна практика студентів-істориків Чернівецького держуніверситету. Розкопуючи давньоруське городище поблизу села Чорнівка Новоселицького району на Буковині, студенти натрапили на щедрі розсипи історичних скарбів. На кількаметровій глибині знайдено багато давніх знарядь праці, побутових речей, зброї, жіночих прикрас.

Серед студентських знахідок — добре збережений широколезий залізний наральник до плуга, ножі, наконечники стріл, візантійська монета XIII століття, візантійські амфорикорчаги. Виявлено також багато полив'яного давньоруського посуду. На його окремих уламках збереглися ознаки християнської та язичницької символік та кириличні написи.

Керівник експедиції, доцент історичного факультету Сергій Пивоваров певен: городище зберігає ще багато археологічних таємниць. Отож розкопки тут триватимуть.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Спорт

✔ Легка атлетика

На легкоатлетичних змаганнях «Гран-прі» в Афінах американець Моріс Грін установив новий світовий рекорд з бігу на 100 метрів. Цю дистанцію він подолав за 9,79 секунди. Моріс Грін на 0,05 секунди поліпшив світовий рекорд канадця Донована Бейлі, який він установив на Олімпіаді в Атланті.

✔ Футбол

У фіналі Королівського кубку Іспанії «Атлетико» (Мадрид) зустрінеться з «Валенсією». Вона, програвши в Мадриді «Реалу» повторний матч — 1:2, за підсумками двох ігор (першу зустріч «Валенсія» виграла — 6:0) отримала змогу посперечатися з іншим столичним клубом за почесний трофей.

***

Кращий футболіст України 1992—1994 років Віктор Леоненко, який тренувався останнім часом самостійно, вирішив спробувати сили в японському футболі. В контрольному матчі за один із клубів ліги український нападник діяв активно, кілька разів красиво обігрував захисників суперника і пробивав по воротах. Його гра сподобалася тренерам, які, можливо, пропонуватимуть господарям клубу підписати з Віктором контракт. А поки що він належить «Динамо» (Київ).

***

Ще на одного українського гравця — Івана Гецко з львівських «Карпат» — звернули увагу селекціонери з «Хапоеля» (Тель-Авів). Учора головний тренер цієї команди, який завоював Кубок Ізраїлю, Дрор Каштан спостерігав за діями Гецко в матчі «Карпат» проти ЦСКА. Іван уже має досвід виступів в ізраїльському футболі — він захищав кілька сезонів кольори «Маккабі» із Хайфи.

Віктор Леоненко поки лежить...

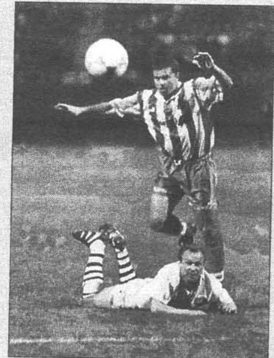

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Інформація про другий випуск акцій ВАТ «УкрНДІінжпроект»

1. Характеристика емітента.

1.1. Фірмове найменування:

Повне: Відкрите акціонерне товариство «Проектний та науково-дослідний інститут з газопостачання, теплопостачання та комплексного благоустрою міст і селищ України»

Скорочене: ВАТ «УкрНДІінжпроект»

1.2. Місцезнаходження, номери телефону та факсу:

252054, м. Київ, вул. Тургенівська, 38:
тел. 216-45-81, факс 216-32-78

1.3. Дата реєстрації акціонерного товариства:

Реєстраційне свідоцтво видано «Виконавчим комітетом Шевченківського району м. Києва 19.05.95 р., № 5370.

1.4. Предмет та цілі діяльності:

Метою діяльності товариства є: виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських, проектно-вишукувальних робіт та послуг у галузі будівництва об'єктів різного призначення промисловості та житлово-комунального господарства, здійснення комерційної, торговельної діяльності, надання консультативних послуг юридичним та фізичним особам і одержання відповідного прибутку. Предметом діяльності товариства є:

— розробка нових прогресивних рішень газопостачання міст і селищ України;
— розробка методів підвищення строків експлуатації підземних металевих комунікацій шляхом захисту їх від зовнішньої і внутрішньої корозії;
— розробка перспективних схем газопостачання міст, селищ, сіл, районів і областей України з урахуванням використання природного та зрідженого газу, а також схем теплопостачання населених пунктів з населенням до 100 тис. чоловік;
— розробка АСУ виробництва та АСУ технологічних процесів газо-, тепло- та водопостачання та їх спеціалізованого програмного забезпечення;
— розробка та проектування систем вентиляції та опалення;
— розробка нормативно-методичних документів з газопостачання, теплопостачання, благоустрою, захисту підземних комунікацій та систем водо-, теплопостачання від внутрішньої та зовнішньої корозії;
— виконання інших робіт, що не забороняються чинним законодавством.

1.5. Розмір статутного фонду: 9547 грн. (Дев'ять тисяч п'ятсот сорок сім гривень). Сплачений 100 %.

І.6. Середньоспискова чисельність працюючих на 01.04.99 р.- 147чол.

Актив		Пасив	
Основні засоби	1377 т. грн.	Капітал, фонди і резерв	2404 т. грн.
Запаси і витрати	642 т. грн.	Довгострокові пасиви -	0
Грошові кошти, розрахунки та інші активи	914 т. грн.	Розрахунки та інші короткострокові пасиви -	529 т. грн.
Валюта балансу	2933 т. грн.	Валюта балансу	2933 т. грн.

1.7. Чисельність акціонерів на 01.04.99р. — 294 акціонери.

1.8. Фінансові показники:

Баланс товариства:
Розділ балансу на 01.01.99р.
Звіт про фінансові результати та їх використання:
Розділ звіту на 01.01.99 р. (т. грн.)
Виручка від реалізації 695,7
Балансовий прибуток 764,1
Дебіторська заборгованість 508,0
Кредиторська заборгованість 529,0
Простроченої кредиторської заборгованості Товариство не має.
Розділ балансу на 1.04.99 р.

Актив		Пасив	
Основні засоби	1366 т. грн.	Капітал, фонди і резерв	2532 т. грн.
Запаси і витрати	735 т. грн.	Довгострокові пасиви	0
Грошові кошти, розрахунки та інші активи	901 т. грн.	Розрахунки та інші короткострокові пасиви	470 т. грн.
Валюта балансу	3002 т. грн.	Валюта балансу	3002 т. грн.

Звіт про фінансові результати та їх використання
Розділ звіту на 1.04.1999 року.
Виручка від реалізації 157т. грн.
Балансовий прибуток 196 т. грн.
Дебіторська заборгованість 433 т. грн.
Кредиторська заборгованість 470 т. грн.

2. Фактори ризику:

Можливими факторами ризику в діловій діяльності емітента є:
— несплатоспроможність замовників;
— зміна податкової політики держави;
— стихійні явища та інші форс-мажорні обставини.

3. Опис діяльності емітента:

Товариство займається розробкою проектної документації газопостачання природним та зрідженим газом міст, селищ, сіл, районів, областей України, систем вентиляції та опалення.

За 1 квартал 1999 року інститут виконав обсяг робіт у сумі 182,8 т. грн.

4. Дані про емісію цінних паперів.

4.1. Дата і номер протоколу про прийняття рішення про випуск цінних паперів:

Рішення про випуск акцій прийнято позачерговими загальними зборами акціонерів 14 травня 1999 року, протокол № 1.

4.2. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:

Збільшення статутного фонду шляхом проведення додаткової емісії простих іменних акцій.

Кошти, залучені від проведення емісії, будуть направлені на розширення технічної бази інституту (придбання комп'ютерної техніки і програм для розробки проектної документації).

4.3. Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити передплату становить 28653 грн.

4.4. Кількість акцій за типами та категоріями:

Акції прості іменні загальною кількістю 28653 (двадцять вісім тисяч шістсот п'ятдесят три) штуки, номінальною вартістю 1 (одна) грн. на суму 28653 (двадцять вісім тисяч шістсот п'ятдесят три) грн.

4.5. Форма випуску акцій — документарна;

Акціонерам видається сертифікат акцій.

4.6. Перелік засновників товариства;

Фізичні особи - 294 акціонери; Юридичні особи - немає.

4.7. Права, що надаються власникам простих акцій:
— на одержання чистого прибутку у вигляді дивідендів;
— на участь в управлінні товариством особисто або через своїх представників;
— на отримання інформації про поточну діяльність товариства;
— на участь у розподілі майна при ліквідації товариства;
— на вихід із складу акціонерів.

4.8. Число серій і порядкові номери: А №№ 01 — 38200;

4.9. Місце, день початку й припинення продажу:

Емітент проводить розміщення акцій шляхом відкритої передплати самостійно за адресою: 252054, м. Київ, вул. Тургенівська, 38, кім. 212., 2-й поверх. Передплата на акції буде проводитись з 12 до 15 липня.

4.10. Запланований курс продажу акцій 1 (одна) грн.

4.11. Відомостей щодо ринкової вартості акцій при додатковій емісії немає;

4.12. Порядок передплати:

Оплата за акції другої передплати здійснюється в національній валюті України. В термін проведення передплати на акції особи, що бажають передплатити акції, подають до «Комісії з продажу акцій» товариства заяву із зазначенням кількості акцій, яку вони бажають придбати. Заяви фізичних осіб засвідчуються підписом останньої або його уповноваженої особи. Заяви юридичних осіб засвідчуються підписом керівника або уповноваженої ним особи та печаткою. Одночасно вноситься плата за заявлені акції у розмірі 10 відсотків їх вартості. У разі недосягнення запланованого рівня передплати «Комісія з продажу акцій» приймає рішення про затвердження результатів передплати у розмірі фактично досягнутого рівня. У разі перевищення запланованого рівня «Комісія з продажу акцій» приймає рішення про відмову і відхиляє зайву передплату згідно із переліком передплатників, з кінця переліку. Особам, яким відхилили передплату протягом 10 днів, письмово сповіщається про відмову і повертаються внесені ними кошти протягом 30 днів з дня передплати.

Після прийняття рішення «Комісією з продажу акцій» укладається договір передплати на акції між емітентом і особою, яка передплатила акції.

Згідно з «Положенням про випуск та розміщення акцій в товаристві» 100 % оплата замовлених акцій проводиться протягом десяти днів з дня підписання договору-передплати.

Акціонери мають переважне право на придбання акцій додаткової емісії.

Кошти за акції вносяться на поточний рахунок № 26005388, КФ АБ «ПОЛТАВА - БАНК», МФО 322562, ОКПО 03329031, адреса банку: м. Київ-33, вул. Панківська, 11, або у касу емітента за місцем передплати.

4.13. Найменування торговця цінними паперами:

Послугами торговця цінними паперами ВАТ «УкрНДІінжпроект» не користується.

4.14 Терміни, порядок та адреси місць виплати дивідендів за підсумками року:

Дивіденди за акціями виплачуються за підсумками року за рахунок прибутку, що залишається у розпорядженні товариства після сплати встановлених законодавством податків, інших платежів у бюджет, згідно із статутом у розмірах, затверджених загальними зборами. Виплата проводиться у першому півріччі за місцем передплати на акції.

4.15. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів із зазначенням свідоцтва про реєстрацію цінних паперів:

Перший випуск, свідоцтво № 49.1.94 від 27 травня 1994 р., замінене згідно з рішенням Державної комісії з цінних паперів. Нове свідоцтво № 857/10/1/98 від 21.09.98 р. Випущено 9547 простих іменних акцій, на суму 9547 грн. Номінальна вартість — 1 (одна) грн. Викуплені 100 %.

4.16. Кількість акцій, що є у власності членів виконавчого органу та перелік осіб, частка яких у статутному фонді перевищує 5 %:

У власності членів виконавчого органу є 3344 акцій. Акціонери, у яких частка у статутному фонді перевищує 5 %: Власюк А. В., Зембицький П. Ю., Ребенок В. О.

4.17. Відомості про реєстратора:

Емітент самостійно веде реєстр. «Дозвіл на право ведення власного реєстра власників іменних цінних паперів» № 30-03-Е, виданий управлінням ДКЦПФР 02.12.1996 року.

Правління ВАТ «УкрНДІінжпроект»

Акціонерний комерційний банк «БНП-Дрезднер Банк (Україна),

розташований за адресою: Україна, м. Київ, вул. Володимирська, 23 а, рахунок № 47499100401 в Управлінні Національного банку по місту Києву та Київській області, оголошує про свою ліквідацію за рішенням акціонерів банку.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою, зазначеною вище.

Тел.: (380-44) 464-13-00. Факс: (380-44) 464-13-03.

Акціонерний комерційний банк «БНП-Дрезднер Банк (Україна)».

Ліквідаційна комісія.

Арбітражний суд Рівненської області, 266023, м. Рівне, вул. Відінська, 10 за позовом АТ «Завод Полімердеталь» порушив справу № 5/398-Б/98 про банкрутство СП Рівненська база «Облкоопплісгоспторг», 266009, м. Рівне, вул. Млинівська, 14, р/р 26006101013015 в РФАБ «Укоопспілка» м. Рівне, МФО 333432, код 01764277.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця.

Ліквідується закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Надія—Крим», зареєстроване виконкомом Печерської райради народних депутатів м. Києва 24 березня 1995 року за N 23166973.

Претензії приймаються за телефоном 462-08-71.

Ліквідується закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Надія—Крим», зареєстроване виконкомом Печерської райради народних депутатів м. Києва 24 березня 1995 року за N 23166973.

Претензії приймаються за телефоном 462-08-71.

Підприємство за участю іноземних інвестицій у вигляді закритого акціонерного товариства **«FIRST STEP»,** місцерозташування: Україна, 254073, м. Київ, провулок Куренівський, 17, ідентифікаційний код 22923633, сповіщає про свою реорганізацію шляхом приєднання до спільного підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «РІФ -1», місцерозташування: Україна, 254073, м. Київ, провулок Куренівський, 17, індетифікаційний код 14339624.

Стихія нот у полоні чарівної палички

З-за лаштунків

Перше знайомство з Україною у канадського диригента Дуайта Беннетта відбулося три роки тому. Тоді він ставив в Одеській опері «Мадам Баттерфляй» Пуччіні. Потім були виступи на міжнародному фестивалі тенорів «Золота корона» в Одесі, робота зі столичними симфонічними оркестрами. І ось тепер — виконання під його орудою «Реквієма» Дж. Верді Національною хоровою капелою «Думка», Державним естрадно-симфонічним оркестром та солістами Світланою Катернозою, Аллою Горобченко, Михайлом Тищенком і Тарасом Штондою. Успіх концерту в Національній філармонії був такий, що українськими музикантами зацікавились імпресаріо з Голландії та представники канадського посольства. Нині йдуть переговори про осінні гастролі у цих країнах.

У приватному спілкуванні з'ясувалося, що Дуайт Беннетт свого часу навчався у трьох відомих майстрів диригентської палички — Кирила Кондрашина в Москві, Карла Еншела в Празі та Бернарда Хайтинка в Амстердамі. Ще молодим виборов першу премію на престижному міжнародному конкурсі диригентів у Канаді, після чого працював з багатьма симфонічними оркестрами Америки, Канади і Європи. Маючи великий досвід концертної діяльності, Д. Беннетт може порівнювати виконавські школи в різних країнах, бачить різні сторони творчого процесу:

— Я не приїхав вчити, я просто хотів показати музикантам декілька нових західноєвропейських тенденцій у виконанні «Реквієма» Верді. Головне —відчути, що це італійський композитор, а його музика рухлива, співуча, легка. Мені здається, українські музиканти це правильно відчули, що й зумовило успіх концерту.

— Як ви оцінюєте фаховий рівень наших музикантів?

— Ваш оркестр грає дуже емоційно, він мобільний, гнучкий, хоча має й свої недоліки. Наприклад, музиканти не дуже добре читають з аркуша. Це пов'язано з вашою системою роботи: щось не зробили сьогодні, значить, зробимо завтра. На Заході так не працюють, там час — це гроші. Я розумію, що коли українським музикантам не платять зарплату, вони роздратовані, і щось вимагати від них ніхто не має права. Можливо, варто зробити менше репетицій, але без зайвих розмов. Потім, у вас диригенти — часто авторитарні особистості, навіть диктатори. Мені до вподоби колегіальність і рівноправне співробітництво.

— Кого з українських солістів ви відзначили б?

— Особливо — Світлану Катернозу. Я мав щасливу нагоду працювати з нею в Канаді і хочу сказати, що це надзвичайно талановита і високопрофесійна співачка, яка має чудове сопрано з широким діапазоном і гнучкою технікою. Їй до снаги найважчі оперні партії Верді, Пуччіні, Белліні, і я сподіваюся ще неодноразово співпрацювати з нею в майбутньому.

— Що вас приваблює в Україні? Це суто фаховий інтерес чи щось інше?

— Мені так подобається ваша країна, що торік я навіть почав вивчати українську мову. У Києві дуже затишно і спокійно, як в Міссісага — тій частині Торонто, де живуть заможні люди. Мені подобається українська культура, вона, на відміну від холодної і абстрактної американської, дуже пристрасна, емоційна, глибока і людяна. В Україні я відчуваю себе безпечно, бо знаю українців у Канаді. Вони там не є іноземцями. Тому й тут для мене українці неначе рідні.

Записала Олена БЕРЕГОВА, музикознавець.

Про те, що було і буде

Усі зірки і зірочки

19 червня у столичному палаці «Україна» в рамках Всеукраїнського огляду народної творчості лунатиме «Пісенна мова Полтавщини». Репетиція концерту відбулася в обласному музтеатрі. У святковій програмі візьмуть участь усі «зірки й зірочки». Зокрема, народні та заслужені хори та ансамблі «Полтава», «Славутич», «Калина», «Карусель», «Краяни», солісти Раїса Кириченко, Наталія Хоменко, Дмитро Литвинець — усього понад 300 учасників. «Моральну» підтримку гарантуватиме полтавське земляцтво. Творче його крило представляють Борис Олійник, Діана Петриненко, Олександр Білаш, родини і нащадки Лисенків, Майбород, Луценків...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.
На знімку: Раїса Кириченко.

Фестиваль назвав лауреатів

Всеукраїнський благодійний дитячий фестиваль «Чорноморські ігри», що проходив під патронатом Президента України, завершився у Скадовську на Херсонщині. Володаркою найвищої нагороди стала 14-річна співачка з міста Червоноград Львівської області Ганна Палійчук. Визначалася у Скадовську й міс фестивалю — «Русалонька». Цей титул отримала юна харків'янка Аліна Горностаєва. Названо також кращі вокальні групи і танцювальні колективи.

«Чорноморські ігри» стали святом і для дітей, які нині відпочивають в оздоровчих таборах міста. Вони змагалися в конкурсах на кращі малюнок і скульптуру. Всіх учасників і гостей фестивалю тепло привітала дружина Президента Людмила Кучма.

Афіша вихідних днів

✔ Київ

Національна філармонія: субота — квартет «Радоменсіс» (Польща) (о 19 год.).

Національний драматичний театр ім. І. Франка (гастролі Санкт-Петербурзького Великого драматичного театру), субота — неділя: «Каліфорнійська сюїта» Н. Саймона (о 19 год.).

Театр «Колесо»: субота — неділя — Ів Жаміак, «Азалія» (о 19 год.).

Національний художній музей: скульптура Ігоря Стеф'юка.

Музей історії Києва: живопис «Качанівка очима художника».

Музей театрального, музичного і кіномистецтва: «Людина, яка була театром» (присвячується Лесеві Курбасу).

✔ Одеса

Академічний театр опери і балету: субота — балет «Лебедине озеро» П. Чайковського (о 18 год.); неділя —опера «Терем-теремок» І. Польського (о 12 год.), опера «Кармен» Ж. Бізе (о 18 год.).

Театр музичної комедії ім. М. Водяного: субота — мюзикл «Кабаре» Д. Кендера (о 19 год.); неділя — «Бал на честь короля» (народного артиста М. Водяного) (о 15 год.).

Погода

В Україні, крім Чернігівської, Сумської, Полтавської та Харківської областей, у п'ятницю і суботу пройдуть короткочасні грозові дощі, у західних та південних областях — місцями сильні зливи, град, шквали, 15—20 м/с. Температура вночі 15—20, вдень 27—32 градуси тепла. У неділю короткочасні грозові дощі очікуються у південній частині країни, температура вночі 13—18, вдень 23—28 градусів тепла. Вітер переважатиме південно-східний з переходом (у західних областях) на північно-західний, 7—12 м/с.

На Київщині — короткочасні грозові дощі, вітер південно-східний, помірний, у неділю — без опадів. Температура вночі 15—18, вдень 24—28 градусів тепла.

Український гідрометцентр.

КОМПАКТна презентація легенди

Ювілеї

Запрошення на цю зустріч, зважаючи на реалії життя, мало усний, вибірковий характер. Тому на презентацію першого компакт-диска «Три тополі» заслужених артистів України Антоніни, Світлани і Валерія Мареничів прийшли лише представники засобів масової інформації, міської та обласної влади, установ культури і спонсори. Вони щиро вітали легендарне тріо з виходом першого за 25 років концертної діяльності компакт-альбому, а також — з творчим ювілеєм. Були квіти, подарунки, а також чимало спогадів про нелегкий творчий шлях Мареничів — провісників національного й духовного відродження. Прекрасні, задушевні українські народні пісні у їхньому виконанні — мов ковток свіжого повітря, мов крапля джерельної води у спеку. Свого часу їхня популярність живилася всенародною любов'ю. Мареничі й сьогодні, через 25 літ, весь час в пошуку, у творчості. Вони не зраджують своєму стилю й свідомо залишаються осторонь модної течії безголосся і «фанери» на естраді, які нині культивуються.

Василь АЛЕКСЄЄВ.

Волинська область.

Велика гра ВеликОГО

Гастролі

Прихильники Національного театру української драми імені І. Франка недовго сумували з приводу закриття сезону. Цього тижня їм нагодилася чудова можливість зустрічі з великою грою Великого драматичного із Санкт-Петербурга. Минуло аж 25 років з того часу, як тоді ще Ленінградський БДТ (створений 1919 року) востаннє гастролював у Києві. Нині улюблені актори — Аліса Фрейндліх, Кирило Лавров (художній керівник), Олег Басилашвілі та інші — постали перед киянами у знайомих (однак дещо призабутих) образах, а також привезли дві прем'єри: «Каліфорнійська сюїта» Ніла Саймона і «Борис Годунов» О. Пушкіна. Втім, у запасі у театралів, що віддають перевагу справжньому мистецтву і хорошим традиціям, є ще п'ять ненудних вечорів.

Аліса РОМАНОВА.

На знімках (архів): сцена із вистави «Холстомер», БДТ, Ленінград; актриса Аліса Фрейндліх.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200581.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311110.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України